

Vlamingen in de Wereld

WONEN, WERKEN EN ONDERNEMEN IN HET BUITENLAND

VIW.BE

LENTE 2022

#116

INTERNATIONALE STUDIE EN STAGE | OEKRAÏNECRISIS | NIEUWE PASPOORTEN

INHOUD

Eerste woorden	1
Woord van de voorzitter	3
Oekraïne crisis	4
Culturele tenoren	6
Jaaroverzicht 2021	9
Griekse schrijfmeditatie	10
Fiscaliteit	12
Geneeskunde zonder grenzen	16
Consulair	18
Juridisch	19
Stage in New York	20
Expatzoon studeert in Vlaanderen	22
Stage in Barcelona	24
Historische Vlamingen	26
Europees recht	27
Column	28
Zomerkamp	29

DOSSIER MEER DAN EXPATPARTNER

Het taartmodel	30
Twee jaar in Cleveland	33
Column	36
Expatbestemming Taiwan	37
Muzikale vrijbuiters	40

Het pad van de partner

Het belang van de partner en het gezin voor het welslagen van een relocatie werd in dit magazine al meermaals aangekaart. Het betrof dan vooral de omkadering en de functie van de partner als motor van een expatriatie. Gelukkig wordt partners steeds vaker gevraagd naar hun persoonlijke verwachtingen. Maar doorgaans kleeft de grootste aandacht toch nog aan de expat zelf. Voor de échte partnerverzuchtingen in het relocatie-avontuur blijft men veelal doof. Wat zijn de ware verlangens en behoeften van de partner? Met welke onzekerheden moet omgegaan worden? Hoe kan persoonlijk geluk verwezenlijkt worden?

In deze editie laten we vier bedrijvige expatpartners aan het woord, twee vrouwen en een man die hun eigen sociaal en professioneel netwerk boetsen. Landsgrenzen houden hen niet tegen om hun skills in te zetten of dromen na te jagen. Hun persoonlijk geluk is evenwaardig en ze worden daarin begrepen en gesteund door hun partner. Bij de ene is het eerst wat zoeken, bij de andere is het onmiddellijk zonneklaar, maar alle drie identificeren ze zich ook in verre oorden met hun beroepsmatige activiteiten. Hoeft dat altijd een goedbetaalde job te zijn? Zeker niet. Erkenning en waardering zijn minstens zo belangrijk.

Want hoe bepaal je zelf je toekomst als expatpartner? Afhankelijk van de omstandigheden en persoonlijke ambities kunnen de plannen behoorlijk variëren. Misschien zie je kansen waar je eerder problemen zag en geef je je leven een richting die je nooit had durven voorspellen. Het is een persoonlijke beslissing, maar het is wel de sleutel tot een positieve ervaring als persoon, koppel en gezin. In welke situatie men zich ook bevindt, de slaagkansen van zowel de relocatie als de relatie zijn onderhevig aan de wil en de wens om elkaar te laten groeien.

Zonder wederzijds begrip voor elkaars aspiraties kan ook de relationele impact op de expatriatie groot zijn. De gezamenlijke inzet om er een succes van te maken is essentieel. Men stelt zich de vraag best zo vroeg mogelijk: wat doe je als partner van een toekomstige expat? Zet je je carrière op een lager pitje? Hoe zorg je ervoor dat je een zinvol bestaan in het buitenland opbouwt? Is het een kans om nieuwe horizonten te verkennen of net om te volharden in het volgen van de ingeslagen weg? Hoe kies je voor een job of een studie die op dat moment in jouw leven past? We citeren in deze editie ook uit een bijzonder boek, geschreven door expatpartners, dat je helder helpt na te denken over dit vraagstuk. Misschien vind je antwoord op de vraag welke invulling en waarde jij aan een job geeft.

Je weet misschien wel wat je wil, maar weet je ook hoe je dat kan bereiken? Je weet dat je wilt werken, maar hoe besluit je om die ene job wel of niet te aanvaarden? Hoe maak je bewuster keuzes? Laat je verder in dit magazine inspireren door de verhalen van ervaringsdeskundigen en voorbeelden uit de praktijk. Wat zeker is: talent vervliegt niet aan een landsgrens, maar evident is het ook niet om elders een loopbaan te herlanceren of uit te bouwen. Door persoonlijke groei en te leren van ervaringsdeskundigen zal je uiteindelijk wel beter gedijen in de nieuwe realiteit.

Koen Van der Schaeghe
Directeur/hoofdredacteur

OFFICIËLE VERTEGENWOORDIGERS VLAMINGEN IN DE WERELD

ALGERIJE Algiers Stroobandt Ronny	D.R. CONGO Kinshasa Van Cauwenberg Inge	IERLAND Dublin Vanhoucke Jacques	POLEN Warschau Van Hool Annick	VIETNAM Hanoi Laukens Philippe
ARGENTINIE Buenos Aires Remaut Reinhilde	DENEMARKEN Horsholm Swerts Sophie	INDIA Bangalore Verfaillie Els Chennai Baeyens Guy Mumbai Reynaers Els	PORTUGAL Lissabon Van Belleghem Joost	VSA Arizona / Gilbert Vanderheyden Katrien California / Monterey Fiers Vera Colorado / Broomfield Wynant Al Illinois / Chicago Ryckbosch Bart Michigan / Northville Cassano Julie Oregon / Portland Vermeulen Stefaan Nevada / Henderson Ardenoy Youri en Ryssaert Anja New York / Regio New York Higham - Bouten Kaat New York / New York City De Muelenaere Emma Ohio / Chagrin Falls Decroos Dieter Pennsylvania / Philadelphia Mertens Daisy Washington Dc Quintyn Marc Wisconsin / Brussels Binard Joseph
AUSTRALIE Adelaide Deco Rudi & Raspoet Inez Perth Van Der Eecken Tineke Victoria Demuyck Nancy	DOMINICAANSE REPUBLIEK La Romana Demyttenaere Inge	ITALIE Milaan Verstreken Marleen Rome Van Doren Hilde	QATAR Doha Neervoort Chantal	
BOSNIE-HERZEGOVINA Konjic Scherpereel Jelle	DUITSLAND Beieren Bax Hanne Berlijn Moens Walter Noordrijn-Westfalen Waeterloos Veerle	JAPAN Tokyo Catrysse Bernard	ROEMENIE Boekarest Struys Jan	
BRAZILIË Santa Catarina Coudenys Paul	ECUADOR Quito De Vuyst Piet	LUXEMBURG Steinsel De Corte Fred	SERVIE Belgrado Delva Gilberte	
BULGARIJE Sofia Sagaert Pascal	ESTLAND Tallinn Cnude Femke	MEXICO Tlaxcala Cailliau Brecht	SEYCHELLEN Victoria Delaere Kristof	
BURKINA FASO Ouagadougou Sergooris Madeleine	FRANKRIJK Parijs Goezu André Ile De France Borliao Frederik	NIUW ZEELAND Auckland De Belder Mine Christchurch Rottiers Patrick	SPANJE Alicante / Villajoyosa Ryckaert Dieter Catalonië / Barcelona Wouters Myriam Madrid Dauwe Mieke Tenerife Verhoest Roger Valencia Lesage Kristien	
CANADA Alberta Gotthold Erwin New Brunswick Bodart Fanny Ontario Focquet Mireille	GAMBIA Bakau Goossens Bart	NOORWEGEN Kolsas Van Laenen Filip	SURINAME Paramaribo Helderweert Tom	ZUID-AFRIKA Kaapstad Verbist Anne
CHILI Santiago Magnus Annemie	GRIEKENLAND Athene Dirix Theo	OEGANDA Kampala Kadaplackal Francis	THAILAND Bangkok Bull Eddy	ZWEDEN Bollnas Van Louwe Luc Stockholm Vanhove Tiny
CHINA Beijing Heynink Tina Shanghai De Ceuster Alex	GROOT-BRITANNIË Londen Vermeylen David Surrey Beckers Brit	OOSTENRIJK Wenen Leers André	TUNESIE Tunis De Jonghe Solange	ZWITSERLAND Genève Sap Frank Zürich Scheir Petra
COLOMBIA Bogota Otten Filip	HONGARIJE Boedapest Schouteten Marc	PARAGUAY Capitan Miranda - Itapua Godefroid Conny Asunción Cuppens Arnoud	VERENIGDE ARABISCHE EMIRATEN Dubai Van Acoleyen Els	

COLOFON

VLAMINGEN IN DE WERELD is het driemaandelijkse tijdschrift van de gelijknamige Stichting van Openbaar Nut, de enige belangenvereniging voor Vlamingen die in het buitenland (willen) wonen, leven, werken. **CORRESPONDENTIEADRES & RECLAMEREGIE** Vlamingen in de Wereld, Zenith-gebouw, Koning Albert II laan 37, 1030 Brussel, Tel.: +32 (0)2/201 73 84, info@viw.be, www.viw.be, facebook.com/viwbrussel. **ABONNEMENTEN** 50 euro, dit is het forfait om gebruik te maken van de VIW-dienstverlening. Een lidmaatschap op het tijdschrift zit hier inbegrepen, alsook de toegang tot de ledenpagina's van de website en de diverse voordelen die VIW haar leden biedt. IBAN: BE38 068213782872, Swiftcode(BIC): GKCCBEBB. Met als mededeling 'Ledenpakket VIW'. Betalen via kredietkaart kan uiteraard ook. Raadpleeg hiervoor www.viw.be/nl/lidmaatschap-overzicht. **REALISATIE** Drukkerij Geers Offset nv. **NA ELKE VERZENDING** krijgen wij stevast een aantal exemplaren retour wegens foutief adres. Gelieve het secretariaat van uw gewijzigde adres op de hoogte te brengen a.u.b. **VIW RESPECTEERT DE WET** op de privacy.

VIW is lid van de Unie van de Periodieke Pers.

BESTUURSORGaan VOORZITTER: STEVEN VAN LAER, **ONDERVOORZITTER:** AN DE MOOR, MICHEL ADRIAENS, FREDERIK BORLIAU, TOM BRUYER, AN DESCHEEMAERKER, HILDE CELESTE DE JONGE, THEO DIRIX, PRAKASH GOOSSENS, JOHANNA NEYT, EVA PAREIT
STRUCTURELE SPONSORS DEME, RSZ, EY, Gosselin Group, Ondernemingen Jan De Nul nv, ING, MIVB, Altair Global, Leuven Mindgate, Partenamut

Met de steun van de Vlaamse overheid. De Vlaamse overheid kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor de inhoud van de publicaties.

STEVEN VAN LAER
VOORZITTER

De deur hoeft niet dicht

In de missie van onze stichting staat de brugfunctie centraal, de brug tussen een regio en een bevolkingsgroep die uit vrije wil naar het buitenland trekt. Die menselijke zoektocht is een universeel gegeven. Ook vandaag beheerst migratie de media en de wereld, mensen die op de vlucht gaan voor het oorlogsgeweld in hun land. Onze regio heeft uiteraard ook haar portie oorlogsmigratie gekend. Gelukkig wordt deze nu gedreven door andere en meer positieve drijfveren.

De Oekraïense bevolking buiten het land is talrijk. De Oekraïense diaspora wereldwijd loopt vanzelfsprekend voorop in de opvang van hun vluchtende landgenoten. De invasie van hun geboorteland beroert elkeen, of ze nu al dan niet kennissen of familieleden op de vlucht hebben. Ze ontvangen hun landgenoten met open armen. Het gaat om loyaliteit en iets terugdoen, in plaats van het bouwen van hekken en grenzen. Het gaat om het zich openstellen voor elkaar, in plaats van zich af te sluiten voor anderen. Hoe hoger de hekken worden, hoe onmenselijker de grenscontroles, hoe meer nood er is aan bruggen tussen mensen.

Dat deze hulpverlening en solidariteit grenzeloos is, toont Stefanie Bogaerts, een Vlaamse die samen met haar echtgenoot in het Pools-Oekraïense grensgebied woont. Ze zet zich in voor de opvang en neemt vluchtelingen in huis. Niets doen was geen optie, haar deur stond open.

Haar ervaringen zijn te lezen verder in dit magazine. Net zoals zij, zullen sommige Oekraïners elders ter wereld hun leven opbouwen. Het is een migratiegolf die uiteindelijk zal leiden tot post-migratiegeneraties. Generaties die zich in mindere of meerdere mate, en met enige nostalgie, zullen blijven associëren met hun vaderland.

Dat is met Vlaanderen en de uitgeweken Vlamingen niet anders. Sommige banden overheersen generaties. Daarom verwelkomen wij bij Vlamingen in de Wereld iedereen die een band met Vlaanderen wenst te behouden. Al hoeft niet iedereen dat te willen. Zo stond op de laatste dag van vorig jaar in een interview met de Canadese filosoof John Vervaeke in *De Tijd* een passage die me bij bleef. Ik citeer respectievelijk journalist en filosoof: "Zijn naam klinkt Vlaams en is dat ook: zijn grootouders migreerden van Vlaanderen naar Canada. Zelf zegt hij over Vlaanderen: 'Veel kan ik er niet over zeggen. Mijn vader en grootouders zijn dood. Die deur is dus dicht.' Een poging om zijn eigen naam op z'n Vlaams uit te spreken strandt in een Canadese r en e." Een deur sluiten is altijd een vrije keuze. Maar voor vele tweede- en derde generatie migranten hoeft die deur niet dicht. Ook voor hen is deze stichting er. Wij omarmen de brede diversiteit van elkeen die zich verbonden voelt.

Stefanie Bogaerts aan de Oekraïense grens

Van bij de start van de Russische invasie bood de Vlaamse Stefanie Bogaerts in Oost-Polen onderdak aan Oekraïense vluchtelingen. Zij namen haar huishouden over, zodat zij meer tijd had om anderen te helpen. Het aantal vluchtelingen fluctueert dagelijks. Het centrum dat zij opzette, focust op transit. Polen kan de toestroom immers niet aan. Een gesprek met de Vlaamse in Polen, op vijftig kilometer van de Oekraïense grens, waar de straaljagers boven het hoofd vliegen en het afweergeschut langs de autosnelweg staat.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEK

“WIJ HADDEN TIEN MENSEN IN HUIS.”

Foto: Stefanies kinderen Maja (links) en Tommie (rechts) met hun nieuwe Oekraïense vriendje Sasja in het midden maken chocolade brownies in de keuken.

NIET NIETS DOEN

Nabij de Oekraïense grens, in het oostelijke deel van Polen leeft de oorlog erg. Het strijdtoneel is niet enkel vlakbij, de banden zijn er sterk, zowel familiaal, vriendschappelijk als professioneel. Het maakt de gastvrijheid enorm. Het is hier dat Stefanie met haar gezin woont. “Ik studeerde slavistiek en studeerde met een Vlaamse beurs in Poznań. Daar ontmoette ik mijn Poolse echtgenoot, die opgroeide in de grensstreek. Samen met onze vier kinderen wonen wij in Zamość. Wij konden niet niets doen. Mijn echtgenoot heeft hier een logistiek bedrijf. Op een zeker moment hadden we tien mensen in huis. Zij namen mijn huishouden over, kookten en zorgden voor de kinderen. Zo kon ik anderen helpen. Sinds de inval leef ik in overdrive. De eerste week kon ik niet slapen, maar uiteindelijk moet je, om het vol te houden. Ik moet eerst voor mezelf zorgen, vooraleer ik anderen kan helpen.”

“De eerste mensen kwamen nog voorbereid, maar al gauw kwamen ze enkel met een rugzak. Vrouwen en kinderen vooral, de mannen gaan naar het front. Wie het snelst na de invasie vluchtte, had nog enigszins geluk en vaak contacten in West-Europa. Nog schrijnender is het vandaag, met minder mobiele mensen op de vlucht. Zeker naarmate de gevechten in West-Oekraïne toenemen, zwelt de toestroom aan. Men is radeloos. Het spaargeld dat men nog kon afhalen, is absoluut niets meer waard. Velen doen wat ze kunnen. Ik ben bijna gestopt met werken en ben haast voltijds met de opvang bezig. Ik zoek opvangruimtes, een grote trouwzaal bijvoorbeeld die onderdak biedt aan veertig mensen. Via Belgische connecties en inzamelacties krijg ik steun. En of die goed terecht komt! Ik voel mij gezegend door de massale steun.”

WEST-EUROPA

“Wij richten ons op drie pijlers. Vooreerst de opvang. We bieden vluchtelingen een slaapplek. Het zijn transitplekken, van waaruit wij mensen verder op weg helpen, naar locaties waar ze langer of semi permanent kunnen verblijven. Na een lange vermoeiende vlucht in angst en onzekerheid is een eerste plek om veilig te bekomen essentieel. Een tweede pijler is logistiek. Mijn echtgenoot beschikt dankzij connecties over de nodige opslagplaatsen, waar transporten uit West-Europa herverdeeld worden, vooraleer ze naar Oekraïne gaan. Tenslotte is er het element van vertalingen. Het is een vaak onderschat aandachtspunt, want er is een grote behoefte aan tweetalige personen, om het communiceren mogelijk te maken.”

“We richtten een steunfonds met een website op, met de mogelijkheid om concreet te storten voor één van de drie doelen. Dat op korte termijn. Op middellange termijn en nu al is vooral West-Europa nodig. Polen loopt helemaal vol. Mensen moeten elders onderdak vinden, want de toestroom zal aanhouden. En Polen kan die toevloed niet meer aan. Dat is het grootste probleem. Dit is slechts het begin van een humanitaire operatie. Daarom kijk ik naar West-Europa. Sommigen mensen zijn slechts beperkt mobiel, anderen zijn niet zelfredzaam of in staat om zelf te beslissen waar ze naartoe moeten. Dat zijn de meest kwetsbaren. Zij kunnen ook moeilijk naar familiale opvang, want zij hebben sociale omkadering nodig.”

Info: Steun de initiatieven van Stefanie via www.lapigua.org

STATEMENT EUROPEANS THROUGHOUT THE WORLD (ETTW)

Vlamingen in de Wereld is stichtend lid van Europeans Throughout The World, een pan-Europese belangenorganisatie die expatorganisaties doorheen Europa samenbrengt. Volgend op de Russische inval van Oekraïne, publiceerden de leden van ETTW volgend gezamenlijk statement:

On these dark days for democracy and rules-based international order on the European continent, we, Europeans Throughout the World:

- Express solidarity with Ukraine and its people across the world, among those over one million Ukrainians residing in the EU whose families and close ones in Ukraine are under attack and fighting for freedom and dignity of their country;
- Encourage Europeans throughout the world and European diaspora organisations to join, support or initiate peaceful and humanitarian campaigns to #stand-withukraine, as well as to call upon their elected leaders and European institutions to take a firm stance against such acts of aggression as currently carried out by the Russian regime;
- Affirm our openness to Ukrainian diaspora organisations which share the ETTW values and principles to join us, other European organisations assembled within the ETTW.

MUZIKANT IN ENGELAND

Muziektheorie bleek toch maar dat te zijn – theorie – en dus wilde Frederik 't Kindt iets anders met zijn studies. Hij trok naar Manchester, begon een studio, en eindigde zoals dat in Albion gaat, in een bandje. Dit voorjaar brengt de muzikant met The Slow Show een vierde album uit, en slikt hij een zoveelste afgelaste tour door. 'Het zal emotioneel worden als we eindelijk weer mogen spelen.'

TEKST MATTHIEU VAN STEENKISTE

'Ik was tijdens mijn studies al op Erasmus naar Groot-Brittannië geweest; een jaar op een campus in Surrey, bij Londen.' Zo begon de Engelse Ervaring van Frederik 't Kindt. 'Het was een fijn jaar,' blikt hij daar nu op terug, 'maar ik voelde toch dat dat niet het échte Engeland was. Toen na mijn afstuderen bleek dat er voor een musicoloog niet bepaald veel werk klaarlag, en dat het weinige dat er was me veel te academisch bleek, besloot ik op zoek te gaan naar een opleiding die me zou klaarstomen om in een studio te werken. Dat lag in België niet voor de hand, over het Kanaal vond ik er verschillende. Ik besloot voor Manchester te kiezen, omdat ik na dat jaar Surrey wist dat Londen me te groot – en te duur – was. Het leek me een gelegenheid om een meer Engelse leven te kunnen ervaren, waar ik in Londen waarschijnlijk toch gewoon met andere Belgen zou optrekken.'

Aah, Manchester, *"so much to answer for"*, zoals Morrissey ooit zong. Het jaar was 2000, de broertjes van Gallagher voerden vanuit die thuisstad de plak in de Britse muziekwereld, Oasis was de grootste band ter wereld. 'Dat sfeertje fascineerde me natuurlijk', geeft 't Kindt toe. 'Vandaag is Manchester nog altijd een erg belangrijke muziekstad, maar

het nadeel is dat nogal veel groepjes er nu denken dat ze het nieuwe Oasis zijn. Aan de andere kant hou ik net van die Britse 'can do'-mentaliteit.'

'Het waren de laatste jaren van Tony Blair, en er hing nog een optimisme over de toekomst. Maar er waren cultuurschoks. De eerste keer dat ik iets ging eten op restaurant vond ik het bijvoorbeeld verschrikkelijk luid. Engelsen gaan ervoor, ze feesten hard, drinken veel, ... Dat was wennen. Op den duur zag ik dat het ook een voordeel kon zijn. Als het even tegenzit, was de reactie: *'let's have a party and things will be fine'*. Alweer dat 'komt goed'-denken; ze blijven niet bij de pakken zitten.'

Cultuurschoks? 'Wat me ook opviel was de *fashion sense* van de Britse vrouwen. Die is, euh, anders dan ik gewoon was', lacht 't Kindt, 'iets schaarsgekleder. Dan lijkt Engeland minder dichtbij dan het eigenlijk ligt. Terwijl ik het verder ook heel erg *gritty* vond; grijs en grijs. Ik ben vanaf mijn aankomst rechtstreeks in die Britse lifestyle gegooid: ik kwam hier aan zonder iemand te kennen, moest werk vinden, van nul beginnen, en heb toen die hele klassencultuur wel ervaren. 't Is echt een hardere maatschappij. Het is makkelijk om vrienden te worden met Engelsen, maar het

is veel moeilijker om echt goeie vrienden te worden. Men is vriendelijk tegen iedereen, dus je weet niet of ze daar echt eerlijk in zijn. Zo zijn ze nu eenmaal opgegroeid, heel erg emotioneel onderdrukt. Zelfs na tweeëntwintig jaar heb ik nog de indruk dat ik mensen die ik al lang tot mijn vrienden reken niet écht ken. En dan heb ik nog geluk dat ik in het Noorden leef: *the northerners* zijn daar nog iets helderder in dan de mensen uit het Zuiden van Engeland.'

VAN RIHANNA EN JUSTIN NAAR HEEL VEEL SLECHTE GROEPJES

'Na twee jaar werken en studeren ben ik blijven hangen. Ik had op die opleiding twee vrienden gemaakt die me voorstelden een eigen studio te beginnen. Het was een mooie kans: de studio was behoorlijk high-end, en we werkten al snel met grote artiesten. Vaak ging het dan om artiesten die in de lokale arena optraden, en van een dag rust gebruik maakten om aan nieuwe muziek te werken bij ons.'

'Rihanna is zo eens langsgekomen. Dat was een avontuur op zich. Om te beginnen werd er 's nachts gewerkt, om haar niet uit haar tijdzone te halen. En verder was ze best moeilijk. Het was de bedoeling dat ze nieuwe songs die voor haar waren geschreven zou uitproberen. Twee, drie uur lang was het luisteren, zei zij 'yes' or 'no', en af en toe zong ze iets in. Neen, dan viel Justin Timberlake beter mee. Dat was een fijne man om mee te werken, iemand die weet hoe hij het beste uit zijn medewerkers weet te halen. Hij kende ook alles van de vintage synthesizers die we hadden gehuurd, en bespeelde ze zelf; dat was indrukwekkend. We hebben daar lange sessies van twaalf uur mee gehad.'

'Vergis je niet, echter: die namen waren maar een fractie van het werk. Meestal waren het jonge, lokale groepjes die bij ons kwamen opnemen. Dat heb je natuurlijk in een stad als Manchester: iedereen kent wel iemand die in een bandje speelt, wat vooral wil zeggen dat er heel veel slechte groepjes zijn. (lacht) Daar had ik het langzamerhand wel wat mee gehad. Op den duur zie je snel dat iets niets zal worden. En dan voelde het niet langer goed aan om daar tijd en – vooral – mijn muzikale ideeën in te steken. Dan kon ik er beter zelf iets mee doen.'

'Eigenlijk zocht ik de vrijheid om zelf te kiezen met wie ik zou werken, en toen leerde ik Rob (Goodwin) kennen. Hij zat met zijn groepje in de studio, maar daar bleek hij niet zo gelukkig te zijn. Het klikte tussen ons, en dus zijn wij samen songs beginnen schrijven. Dat werkte goed, maar het was niet de bedoeling om een bandje te starten. We wilden gewoon schrijven en opnemen. En Rob, die had niet eens zin om zanger te zijn. Dat werd hij uiteindelijk omdat we niemand anders vonden die dat op zich wilde nemen.'

EN DAAR IS THE SLOW SHOW

En zo rolde 't Kindt er toch in: 'voor onze demo's schakelden we wel muzikanten in van bevriende groepjes. Er kwam een drummer, ik sprak Joel aan om gitaren in te spelen. En plots hadden we wél een groepje. We namen een eerste EP op, en kregen goeie reacties. Toen pas ben ik overstag gegaan, en gaf ik toe: ik zou toch mee optre-

den. Het viel beter mee dan verwacht. Véél beter. (lachje) Ik ben een introvert, ik zit achter mijn toetsen nog altijd in mijn eigen wereld, maar dat kan dus ook op een podium. Op een bepaald moment deed ik dat zelfs liever dan in de studio zitten.'

'Vier of vijf jaar lang tourden we, en schaafden we onder tussen aan nummers. Pas toen waren we klaar voor een debuutalbum. Een Duits label was het eerste dat interesse toonde. Ons debuut was op dat moment al twee jaar opgenomen, maar we vonden niemand die toehapte tot we Haldern Pop leerden kennen. We hadden dan ook al wat getourd in Duitsland en Europa, een openbaring!'

'Als beginnende band touren in Groot-Brittannië is plan trekken. De backstages lijken nergens naar, je krijgt eten noch drinken, ... Als je dan het Kanaal oversteekt, kom je in een andere wereld; je wordt verzorgd. In Dresden speelden we ons eerste buitenlandse optreden, en ging de wereld en onze ogen open. Thuis kwam er gemiddeld vijftig man kijken, in Duitsland gingen we ervan uit, zou dat niet meer dan twintig zijn. Het bleek drie-vierhonderd man te zijn, we werden erg warm onthaald, mensen namen ons mee op sleeptouw de stad in. Ik was al samen met mijn vrouw, de rest was single. Ik moet er geen tekeningetje bij maken hoe dat gelopen is. Plots wisten we: *it's possible*, dit kon iets worden.'

**"VANDAAG IS MANCHESTER NOG
ALTIJD EEN ERG BELANGRIJKE
MUZIEKSTAD, MAAR HET NADEEL
IS DAT NOGAL VEEL GROEPJES ER
NU DENKEN DAT ZE HET NIEUWE
OASIS ZIJN."**

Een eerste plaat in 2015 werd snel gevolgd door een tweede, de derde volgde alweer een paar jaar later, en al die tijd groeide de faam van The Slow Show. Zalen werden groter, festivalposities mooier. 'Gaandeweg werd het daardoor ook ernstiger', zegt 't Kindt. 'Als je een platenfirma hebt, een management, boekers en publishers, dan krijg je de verantwoordelijkheid voor mensen hun tewerkstelling. De zin '*we have a job to do*' viel vaker; het was van belang dat we goéd speelden, een sterk optreden gaven, waar een slecht vroeger gewoon op een 'morgen beter' werd onthaald. Daar hebben we het even moeilijk mee gehad.'

En toen kwam de lockdown. 'Ik ben dan maar boekhouder geworden', zucht de toetsenist. 'Ik was al voor covid op zoek naar een back-upplan. Uiteindelijk zie ik me ook niet rondtours tot mijn vijfenzestigste. Niet dat het evident was om me aan die mindset aan te passen. Ik zag mezelf niet functioneren in zo'n kantooromgeving, tot ik het idee kreeg om voor de muziekindustrie te gaan werken. Uiteindelijk ken ik die wereld, ik weet waarover zij het hebben. Auteursrechten, touring, merchandise verkopen, ... ik weet hoe die dingen gaan. Voor we een management had-

den, hield ik me daar bij The Slow Show zelf mee bezig.' En ondertussen is alweer een tour, die hen in februari langs de Antwerpse Roma had moeten brengen, afgelast. 'Verdorie toch, ik had er zoveel zin in', vloekt 't Kindt. 'Ook als groep hebben we er behoefte aan om de nieuwe nummers te kunnen spelen. Het wordt emotioneel als het eindelijk weer zal mogen.'

DIE VERDOMDE BREXIT

Hoe de Brexit is aangekomen ten huize 't Kindt? Een schok, lacht hij. 'Ik had het echt niet verwacht. In mijn vriendenkring heersten die sentimenten niet, maar het is nu ook niet zo'n bubbel dat ik niet wist dat er xenofobie heerste. Ik wist alleen niet dat het zo verspreid was, dat er zoveel mensen vastzitten in de geschiedenis van het oude Britse rijk. Ik heb het er heel moeilijk mee. Je ziet ook hoe de racisten nu van achter het behang komen, ze denken dat ze nu alles openlijk kunnen zeggen. Rob zegt me dat ik me moet focussen op mijn eigen microkosmos, mijn vriendenkring en gezin, en misschien heeft hij gelijk. Dan merk ik er minder van, kan ik het loslaten. Maar toch: ik heb het er moeilijk mee dat mijn kinderen nu moeten opgroeien in een maatschappij die zo navelstaart. Gelukkig hebben ze ook een Belgisch paspoort, dus ze zullen nog vrij kunnen reizen. Uiteindelijk was dat de reden dat ik hier ben beland. Ik kon vrij rondtrekken, en koos gewoon voor een land waar men Engels sprak. Ik kan er niet mee om dat de huidige generatie dat onmogelijk heeft gemaakt voor de komende. Het zal hen duur komen te staan, denk ik. Bij jongeren leven heel

andere dingen, dus ik verwacht dat de stemming binnen pakweg twintig jaar zal omslaan en het Verenigd Koninkrijk terugkeert naar de EU. Maar dat zal lang duren.'

'En toch geloof ik dat het net dat harde, wat rauwe karakter van de Engelse maatschappij is dat zorgt dat hier zoveel goeie muziek wordt gemaakt. Ook dat is een ander kantje, dat ik ook nog altijd zie: de kunst bloeit hier nog altijd. Daarom heb ik het gevoel dat ik nog altijd op de juiste plek ben voor wat ik wil doen. Ik denk dat ik toch nog maar wat blijf.'

Sommige dingen kan je nu eenmaal moeilijk missen.

Met onze sociale zekerheid ga je altijd gerust aan de slag, waar ook ter wereld.

Ga je voor een lange periode buiten Europa* werken? Dan moet je de kwaliteit en voordelen van onze sociale zekerheid gelukkig niet missen. Want als je kiest voor onze Overzeese Sociale Zekerheid, geniet je van de bescherming zoals je die kent. Van ziekteverzekering tot pensioen: ga gerust aan de slag met de sociale zekerheid van thuis.

Ontdek ons aanbod op www.overzeesesocialezekerheid.be

RSZ

OVERZEESSE
SOCIALE ZEKERHEID

Vlamingen in de Wereld

JAAROVERZICHT 2021

Vlamingen in de Wereld bereikt per maand 46.000 personen

In 2021 verwelkomden we
5 NIEUWE
VERTEGENWOORDIGERS

Momenteel tellen we **80**
VERTEGENWOORDIGERS IN
49 LANDEN

We kregen
326
DIENSTVERLENINGSVRAGEN
gemiddeld 27 per maand

TOP 10
LANDEN
waar het meest vragen over komen

1. Verenigde Staten
2. Spanje
3. Frankrijk
4. België (terugkeren)
5. Portugal
6. Canada
7. Thailand
8. Australië
9. Duitsland
10. Verenigd Koninkrijk

We kregen in 2021 een
30-TAL
PERSVRAGEN

We organiseerden
6
EVENEMENTEN
die werden bijgewoond door in totaal
850
MENSEN

Zomerkamp voor expatkinderen in Gent
Zomerevenement vertegenwoordigers (digitaal)
Webinar "Verzekeren in het buitenland"
Webinar "Meertaligheid bij kinderen"
Webinar "Overzeese Sociale Zekerheid"
Webinar "Zonder fiscale zorgen naar het buitenland"

Naast vragen over het emigratieproces,
gingen de meeste vragen over

1. SOCIALE ZEKERHEID
2. LOCATIEGEBONDEN VRAGEN
3. BELASTINGEN

JOEY BROWN

op het eiland Ikaria in Griekenland

De weg van Joey Brown doet denken aan de mythe van Daedalos en Ikaros. Samen met zijn zoon vlucht Daedalos uit een labyrint. Ze ontsnappen via de lucht, als vogels, de veren met bijenwas aan houten vleugels gehecht. De zoon, jong en overmoedig, vliegt te dicht bij de zon, de bijenwas smelt en hij stort in zee. Om hem te herdenken noemt Daedalos de zee en het eiland in de buurt naar zijn zoon Ikaros.

TEKST THEO DIRIX, VERTEGENWOORDIGER VIW IN GRIEKENLAND

Na haar studies Germaanse talen werd Joey Brown lerares, vertaalster, journaliste, schrijfdocente, freelancer, medeorganisator van een literatuurfestival, ze had een huis en een relatie, kortom: de zon kwam heel dichtbij, ze verbrandde zich en kreeg wat vandaag een *burn-out* heet. Om te ontsnappen uit het leven waarvan ze dacht dat het zo hoorde, een tredmolen, haar labyrint, begon ze te reizen. Eén sabbatjaar werden er twee en toen drie. Op zoek naar een levensvisie die beter bij haar paste, kwam ze eerst bij het boeddhisme terecht, in Antwerpen en het Verre Oosten. Om uit te rusten van het lange reizen, van plek naar plek, viel ze in Ikaria uit de lucht. Ze beantwoordde aan een roep en leerde er Grieks, een taal die iets heel ouds in haar wakker maakte.

Daar, in die wereld van een eiland, met landschappen van de maan in de hoogte, voorbij Afrika en Mexico en idyllische stranden in de laagte, ontwikkelde ze stilaan haar eigen visie. En die resulteerde in een boek: *Schrijven naar Bewustzijn. Ontdek je ware verhaal*, uitgegeven bij Altamira.

In dat boek vertelt ze hoe ze een punt achter haar oude leven had gezet en van daaruit aan een nieuw begonnen was, een lijn die slingert en kronkelt naar vandaag. Ze ontdekte dat er een methode in zat, misschien zelfs nuttig voor anderen. "Schrijfmeditatie" is wat ze nu doorgeeft. Aan zoekers zoals zij. Mensen die in een nieuwe fase van hun leven willen stappen. Mannen en vrouwen die haar zeggen dat hun jas niet meer past. Maar Joey heeft geen nieuwe jassen in de aanbieding. Ze ruilt geen nieuwe huid in tegen een oude. Ze vraagt niet om een arm af te hakken en er een nieuwe aan te zetten. Ze legt niks op. Ze doet nauwelijks meer dan je schouders en kraag rechtekken opdat je je weer goed en warm in je oude jas voelt. Met welk verhaal loop je rond, vraagt ze? Is het een mooi verhaal, vooruit dan, maar als het je hindert, ga dan op zoek hoe je je verhaal zodanig kunt herschrijven dat het je ondersteunt in plaats van neerhaalt.

"DE SCHRIJFMEDITATIE IS DE KLEI VAN DE LITERAATUUR"

Zelf schrijft ze schrijf-meditatie zonder koppelteken: de schijnbare spanning tussen actie en stilzitten, tussen het lichamelijke en het spirituele, is niets anders dan die van de ademhaling die het innerlijke proces in de stiltemeditatie in gang zet. Met veel bagger in het begin, in die eerste vrije gedachten, in dat punt of in die lijnen, maar uiteindelijk komt het verhaal vrij. Waar schrijfmeditatie eindigt en literatuur kan beginnen, is voor haar duidelijk: het ene is de klei van het andere. In deze vorm van begeleiding gaat ze niet in op de techniek van het schrijven maar concentreert ze zich op het innerlijke proces.

Met deze zinnen sluit ze haar boek af: "Mijn schrijven begon en eindigt nu met de punt. Evengoed zou ik kunnen schrijven: het eindigt in vervulling. Het is mijn wens

dat je, in wat je ook te doen staat, totale vervulling zult vinden. Welke beslissing je ook neemt, wat je volgt, de stap ook zal zijn. Zolang je maar in beweging blijft. Zolang je maar elke dag de punt blijft zetten."

Het voorbije jaar heeft ze zelf stapels notitieboekjes volgeschreven. Wordt

het een boek, een vervolg op het vorige, een vernieuwd product, meer van hetzelfde of een nieuwe fase in haar eigen innerlijke proces? Een breuk of toch ook weer niet, zegt ze onmiddellijk. Met de eerste zinnen van dat nieuwe boek, zou deze schets meteen meer kleur krijgen maar die wil ze nog niet voorlezen. Ze wil alleen kwijt dat de richting misschien -heel misschien- naar literatuur zal neigen. Is dat de belofte uit het eerste, de belofte van vervulling?

Daar is Ikaros weer, maar in de versie van Hugo Claus. In zijn gedicht zijn de overmoed en de wanhoop veeleer het domein van Daedalos, want: "Ikaros wou haar warmte niet schuwen (die van de zon, van zijn moeder) wou zich begraven in haar wijde, laaiende haren."

Met andere woorden: de zon komt weer dichterbij maar in plaats van haar veren te verliezen, zullen kleuren schitteren in het licht.

ZONDER FISCALE ZORGEN NAAR HET BUITENLAND

TEKST KIM VERHAEGHE, CARMEN VANDENHOECK, NATHALIE VAN DIEST & NATACHA VANDER BORGHT (EY LAW)

Het oversteken van de Belgische landsgrenzen heeft een tijdelijke pauze gekend onder invloed van Covid19. Toch blijft het buitenland vaak lonken voor de Belg met toekomstplannen. Zich voor een zekere tijd of permanent vestigen in het buitenland heeft ook een fiscale impact. Van zodra u een internationale woon- en/of werksituatie heeft, wordt uw internationale ervaring er al snel één met fiscale vraagstukken. In deze bijdrage geven de sprekers van het seminarie 'Zonder fiscale zorgen naar het buitenland' een overzicht van de fiscale gevolgen bij een grensoverschrijdende vestiging in het buitenland, al dan niet voor een lange of korte duur. Dit is alvast een eerste (fiscale) stap in de richting van uw buitenlands avontuur! Voorlopig een droom, binnenkort fiscale realiteit?

PRINCIPE FISCAAL RIJKSINWONERSCHAP

Het begrip 'rijksinwonerschap' is cruciaal in het (internationaal) fiscaal recht. In België verstaat men onder een 'fiscaal rijksinwoner' de natuurlijke persoon die in België zijn woonplaats heeft of, indien hij geen Belgische woonplaats heeft, zijn zetel van hun fortuin heeft gevestigd. Het rijksinwonerschap vormt een pure feitenkwestie, waarbij alle feitelijke elementen van een persoon (en zijn gezin) in rekening worden genomen. Zo wordt er o.m. gekeken naar de werkelijke en gewoonlijke verblijfplaats, het gezinsleven, de plaats van tewerkstelling en zelfs ruimer, het centrum van de levensbelangen, waarbij bovendien wordt gekeken naar de persoonlijke, economische, sociale, professionele en culturele belangen. Op basis van al deze voorliggende feiten wordt nagegaan of België het land is met de meeste aanknopingspunten, waarbij de duurzaamheid en de continuïteit van deze aanknopingspunten doorslaggevend zijn. Wanneer in België de meeste (of de meest doorslaggevende) aanknopingspunten aanwezig zijn, zal de natuurlijke persoon kwalificeren als een Belgisch fiscaal rijksinwoner, wat de nodige fiscale gevolgen met zich mee brengt (zie hierna).

Noteer dat wanneer u niet beschikt over een Belgische fiscale woonplaats, de fiscus u alsnog kan belasten als inwoner, wanneer uw zetel van fortuin in België is gevestigd. Dit is de plaats van waaruit het vermogen (dus het 'fortuin') wordt beheerd en die door een zekere eenheid wordt gekenmerkt. De plaats waar het vermogen zich bevindt, speelt geen rol.

Het is wel zo dat het de fiscus is die bewijs moet leveren van uw inwonerschap. De wet voorziet in twee hulpmiddelen. Een persoon die in het bevolkingsregister is ingeschreven, wordt namelijk geacht in België zijn woonplaats of de zetel van zijn fortuin te hebben gevestigd, tenzij u zelf kan aantonen dat u andere duurzame aanknopingspunten heeft met een ander land, ondanks uw inschrijving in het Belgische bevolkingsregister (weerlegbaar vermoeden). Daarnaast wordt u altijd geacht inwoner te zijn van België indien uw gezin in België is gevestigd (onweerlegbaar vermoeden).

Het feit of u al dan niet kwalificeert als Belgische rijksinwoner, heeft een grote impact op uw persoonlijke belastingheffing. Kwalificeert u als Belgisch rijksinwoner, dan moet u jaarlijks in België een aangifte in de personenbelasting-

gen (PB) indienen. Hierin moeten alle inkomsten worden aangegeven die u genoten heeft, gezien een rijksinwoner belastbaar is in de Belgische personenbelastingen op zijn wereldwijd inkomen. Let op, dit betekent niet dat alle 'buitenlandse' inkomsten zomaar belastbaar zijn. Kwalificeert u daarentegen niet of niet meer als Belgisch rijksinwoner, dan kan u in bepaalde gevallen op bepaalde inkomsten toch nog belastingen verschuldigd zijn. In tegenstelling tot de inwoners die hun wereldwijd inkomen moeten aangeven, is de belastbare grondslag voor niet-inwoners beperkt tot bepaalde inkomsten, met name enkel inkomsten van Belgische oorsprong. Deze moeten worden aangegeven in een aangifte 'belasting niet inwoner' (BNI). Men kijkt hier niet naar de personele aanknopings (nl. woonplaats of plaats van gezin), maar wel naar de territoriale aanknopingsfactor. Voor de verschillende categorieën van inkomsten wordt een aanknopingsfactor bepaald, die de noodzakelijke band met het Belgische grondgebied moet weergeven (bv. gelegen in België, Belgische schuldenaar, activiteit België, ...).

VERHUIS BINNEN BELGIË

De fiscale bevoegdheid binnen België is bovendien nogmaals opgesplitst tussen de verschillende gewesten, die elk hun fiscale autonomie hebben. Zo zal je in Vlaanderen een aanvullende gewestbelasting betalen, dewelke verschillend is van Brussel of Wallonië.

Het is tevens van belang te kijken in welke gemeente de woonplaats of zetel van fortuin is gevestigd. Voor zowel de aangifte PB als aangifte BNI, zal er namelijk een aanvullende gemeentebelasting worden geheven. Voor inwoners gaat men kijken naar de effectieve woonplaats. De tarieven van deze aanvullende gemeentebelasting schommelen tussen 0 % (bv. in Knokke) en 9% (bv. in Mesen), wat een aanzienlijk verschil uitmaakt. Voor een niet-inwoner past men de gemeentebelasting toe van de plaats waar zijn werk is gevestigd, en indien hij niet werkt in België, past men een gemiddeld tarief toe van 7% gemeentebelasting. Om te bepalen welk gewest en welke gemeente bevoegd is, wordt gekeken naar de plaats waar de fiscale woonplaats is gevestigd op 1 januari van het aanslagjaar. Voor de inkomsten genoten gedurende dit jaar, 2022, gaat de fiscus dus kijken naar je woonplaats op 1/1/2023. Als u bijvoorbeeld naar Knokke zou verhuizen, kan u dus beter eind december verhuizen en niet pas half januari. Daarnaast blijft deze belastingbevoegdheid ook van belang voor uw buitenlands inkomen. Zo zal uw gemeente in vele gevallen ook nog steeds belasting mogen heffen op uw buitenlands verkregen en reeds belast inkomen (principe van progressievoorbehoud). Schrik dus niet wanneer u toch nog een belastingaanslag zou ontvangen dewelke ook rekening houdt met uw buitenlandse inkomsten.

VERHUIS NAAR EEN ANDER LAND

Wat nu als u effectief de grenzen oversteeft en naar het buitenland vertrekt? Op een mooie dag beslist u bijvoorbeeld om te emigreren naar Portugal met de bedoeling u daar op bestendige en duurzame wijze te vestigen. Het betreft hier een werkelijke en volledige verhuis. Dit houdt

in dat u effectief in Portugal gaat wonen, uw gezin met u meekomt, u de post er laat toekomen, alsook een professionele activiteit uitoefent in Portugal en u daar een sociaal netwerk uitbouwt.

Wanneer u België definitief verlaat, zal u in België nog een laatste keer een aangifte in de personenbelasting (aangifte speciaal genoemd) moeten indienen om uw inwonerschap af te sluiten. Dit is een papieren aangifteformulier, waarin u al uw inkomsten van het jaar van uw vertrek dient aan te geven, vanaf 1 januari van het jaar dat u het land verlaat tot en met de datum van uw vertrek. Tot en met de dag dat u het land verlaat, bent u immers een fiscaal rijksinwoner van België (en belastingplichtige in België). Deze aangifte moet ten laatste 3 maanden na vertrek worden ingediend.

Wanneer u definitief en volledig naar een ander land verhuist, zal dit logischerwijze leiden tot een verschuiving van uw rijksinwonerschap. Voortaan wordt u beschouwd als fiscaal inwoner van Portugal. Vanaf het moment van uw verhuis, zal u in Portugal belastingen betalen en niet meer in België (behoudens indien u nog zou kwalificeren als niet-inwoner van België, doordat u bv. nog een onroerend goed aanhoudt). Op welk inkomen u belastingen moet betalen en aan welke tarieven, zal afhangen van de fiscale regels die aldaar van toepassing zijn. In ons voorbeeld zal u dus voortaan als Portugees fiscaal rijksinwoner onderworpen zijn aan de regels van het intern recht van Portugal.

Stel dat u in België toch uw onroerend goed wenst te behouden, dan wordt er vermeden dat zowel Portugal als België belastingen heffen op hetzelfde onroerend goed, doordat beide landen een dubbelbelastingverdrag (hierna DBV) hebben gesloten. Hieronder wordt er dieper ingegaan op het bestaan en de toepassing van een DBV.

DUBBELBELASTINGVERDRAGEN ALS OPLOSSING

Een DBV is een bilateraal verdrag dat telkens tussen 2 lidstaten wordt ondertekend om dubbele belastingen te vermijden. Een DBV heeft als doel zowel dubbele belasting als dubbele niet-belasting te vermijden. België heeft momenteel met meer dan 80 staten een DBV gesloten. Een lijst van deze verdragen kan u terugvinden op www.fisconet.fgov.be.

Het vermijden van dubbele belastingen bekomt men door bevoegdheidsregels vast te leggen, waar beide landen zich aan moeten houden. Bovendien hebben de regels van een DBV voorrang op het interne, nationale recht van beide betrokken landen.

Noteer dat een DBV geen plicht tot het heffen van belastingen oplegt en ook geen nieuwe belastingen invoert. Een DBV organiseert enkel de toekenning van de heffingsbevoegdheid aan ofwel de woonstaat, ofwel de bronstaat. Met andere woorden, het land aan wie de 'heffingsbevoegdheid' toekomt, zal belastingen mogen heffen. Zo is het mogelijk dat het DBV tussen land X en land Y bepaalt dat land X belastingen mag heffen op een bepaald inkomen en land Y dus niet, maar tegelijk is het ook mogelijk dat land X zelf (op basis van het nationale recht) besluit om bijvoorbeeld toch geen belastingen te heffen op dat inkomen.

De verdeling van de heffingsbevoegdheid kan op verschillende manieren gebeuren. De woonstaat kan exclusief bevoegd zijn, wat wil zeggen dat de bronstaat een volledige vrijstelling moet voorzien, zonder enig voorbehoud. Het is ook mogelijk dat zowel de woonstaat als bronstaat samen bevoegd zijn, waardoor elk land een gedeelte van het inkomen mag belasten.

Indien u zich zelf in een grensoverschrijdende situatie bevindt en op een bepaald moment een DBV zou willen raadplegen, dient u het inkomen altijd eerst correct te kwalificeren om het toepasselijke artikel te kunnen raadplegen. U moet bijgevolg eerst nagaan of het gaat om beroep-inkomen, dividenden, inkomen uit een onroerend goed, ... In elk DBV wordt er aan (bijna) elk soort van inkomen een artikel gewijd dat aanduidt welk land heffingsbevoegd is aangaande dat bepaald soort inkomen. Wanneer u het correcte artikel heeft gevonden dat aanduidt welk land belastingen mag heffen op het betreffende inkomen, vergeet dan ook zeker niet het artikel te raadplegen dat van toepassing is op het land dat niet heffingsbevoegd is. Dit staat veelal in artikel 23, zijnde het artikel dat de wijze van het vermijden van dubbele belasting regelt. Hierin worden de vrijstellingsregels uiteengezet, waarbij de terminologie zeer belangrijk is (zo is een inkomen dat "(daadwerkelijk) is belast" niet hetzelfde als een "inkomen dat belastbaar is").

ENKELE AANDACHTSPUNTEN & VOORBEELDEN

Dubbel rijksinwonerschap

Een probleem dat vaak optreedt en kan leiden tot dubbele belastingen, is wanneer twee landen een persoon als rijksinwoner van dat land beschouwen. Zo kijken wij in België naar de woonplaats en de zetel van fortuin maar in andere landen kijkt men bijvoorbeeld naar de nationaliteit (of een

**WANNEER U NIET BESCHIKT OVER EEN
BELGISCHE FISCALE WOONPLAATS, KAN DE
FISCUS U ALSNOG BELASTEN ALS INWONER,
WANNEER UW ZETEL VAN FORTUIN IN BELGIË
IS GEVESTIGD."**

ander aanknopingspunt). Dit kan soms leiden tot de situatie waar een natuurlijk persoon in 2 landen als fiscaal rijksinwoner wordt beschouwd en deze dus belastbaar is op zijn of haar inkomen in beide landen.

Om het probleem van dubbel rijksinwonerschap te vermijden voorzien de meeste DBV in een zogenaamd watervalsysteem. Er moet in eerste instantie steeds de vraag gesteld worden waar de persoon een duurzaam tehuis ter beschikking heeft. Indien deze persoon echter in beide Staten een duurzaam tehuis ter beschikking heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar zijn persoonlijke en economische betrekkingen het nauwst zijn (middelpunt van de levensbelangen). Indien niet kan worden bepaald in welke Staat de persoon een duurzaam tehuis of het middelpunt van zijn levensbelangen heeft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waar hij gewoonlijk verblijft. Indien de betrokkene in beide Staten of in geen van beide gewoonlijk verblijft, wordt hij geacht inwoner te zijn van de Staat waarvan hij onderdaan is. Er wordt bijgevolg pas in derde instantie gekeken naar de nationaliteit. Indien blijkt dat de betrokkene de nationaliteit heeft van beide Staten of van geen van beide, dan moeten de fiscale administraties van beide staten de aangelegenheid in onderling overleg regelen, om toch te besluiten waar de persoon fiscaal inwoner is.

Onroerende goederen

Stel dat u wenst te verhuizen naar Portugal, maar uw Belgisch onroerend goed nog wenst te behouden. U moet dan het DBV tussen België en Portugal raadplegen, meer bepaald het artikel aangaande de onroerende inkomsten. Dat artikel kent de heffingsbevoegdheid voor onroerend inkomen toe aan het land waar het onroerend goed gelegen is, in dit geval zal België dus heffingsbevoegdheid hebben over het Belgisch onroerend goed.

Bijgevolg zal België na de verhuis van de Belgische inwoner naar Portugal belasting heffen op het onroerend inkomen van de woning. De belastbare basis voor dit onroerend goed vormt het kadastraal inkomen of de ontvangen huur, afhankelijk van het gebruik van het onroerend goed. Concreet betekent dit dat u na uw verhuis identiek dezelfde gegevens moet aangeven zoals u tot op heden steeds deed, echter ditmaal in een aangifteformulier specifiek voor niet-inwoners.

Een belangrijke nuance hierbij is dat u als niet-inwoner vrijgesteld bent om een aangifte niet-inwoner in te dienen wanneer u in België uitsluitend inkomsten uit de verhuring van onroerende goederen of van gelijkaardige onroerende rechten verkrijgt waarvan het totaal belastbaar bedrag per belastingplichtige lager is dan 2.500 EUR en er in België geen andere aan te geven inkomsten zijn. Dit bedrag geldt per belastingplichtige en dit grensbedrag van 2.500 euro wordt niet geïndexeerd. In dat geval wordt de onroerende voorheffing, die iedere eigenaar van een onroerend goed gelegen in België jaarlijks verschuldigd is, als eindbelasting beschouwd.

Roerend inkomen

Stel dat u als Belgisch fiscaal rijksinwoner in privé aandelen aanhoudt van bijvoorbeeld een Canadese vennootschap en jaarlijks ontvangt u hieruit dividenden. Artikel 10 § 2, b DBV voorziet in een gedeelde heffingsbevoegdheid: zowel de bronstaat Canada als de woonstaat België mogen elk voor een deel aan belastingen heffen. Ingevolge artikel 10 § 2, b DBV mag Canada maximaal 15% bronheffing inhouden van het brutodividend (in plaats van de gebruikelijke 25% aldaar) en nadien mag België hierop belastingen heffen. Deze voorbeelden illustreren het belang van een correcte interpretatie en kennisname van de dubbelbelastingverdragen in geval u inkomsten heeft ontvangen uit een ander land dan waar u als rijksinwoner kwalificeert, zodat u het nodige kan doen om te vermijden dat u tweemaal belastingen betaalt (aan verschillende schatkisten) op eenzelfde inkomen.

Bovenstaande korte uiteenzetting van enkele belangrijke hoofdbegrippen uit het fiscaal recht illustreren dat, bij een verhuis naar het buitenland, de fiscale gevolgen niet over het hoofd mogen worden gezien. Zo illustreerden ook de verschillende vragen na het seminarie dat er, bij een nakende verhuis, plots zeer veel praktische vragen opkamen. Informeer u dus voldoende op fiscaal vlak. Vlamingen In de Wereld en EY helpen u graag verder.

**HERBEKIJK AL
ONZE WEBINARS
OP VIW.BE!**

**INTERNATIONAAL
ONDERWIJS**

**FISCALITEIT IN
HET BUITENLAND**

**OVERZEESE SOCIALE
ZEKERHEID**

**MEERTALIG
OPVOEDEN**

**VERZEKERINGEN IN
HET BUITENLAND**

**INTERNATIONAAL
VERHUIZEN**

‘Kennis over tinnitus wordt groter én complexer’

Heel wat Belgische artsen en wetenschappers zijn werkzaam in de Verenigde Staten. Neurowetenschapper Sven Vanneste (44) kan na de lange coronabreak opnieuw pendelen tussen Gent, Dublin en Richardson in Texas. Zijn specialisatie tinnitus is een relatief jong onderzoeksveld, maar onze kennis over het fenomeen is intussen enorm gegroeid. En wat daarbij opvalt: onze hersenen spelen daarbij een niet te onderschatten rol.

TEKST ERIK BRUSTEN - BRON: ARTSENKRANT

In het Gentse Miljoenenkwartier voert Sven Vanneste samen met het multidisciplinair team van Brai3n neuroge-moduleerde behandelingen uit voor een hele reeks neurologische en psychiatrische aandoeningen. “Klachten over chronische pijn, maar ook verslaving, obesitas of tinnitus blijken vaak gelieerd met onderliggende neurale problematieken. Via technieken en klinische studies proberen wij zo snel mogelijk een therapeutische vertaling te vinden

voor gebruik in de kliniek.”

Maar hoe kom je dan bij tinnitus terecht? Sven Vanneste: “Ik heb een atypische achtergrond. Ik heb criminologie gestudeerd, ben nadien experimentele psychologie gaan doen, om uiteindelijk een doctoraat in de medical sciences te behalen. Vooral het multidisciplinaire karakter van neurowetenschappen en de praktische applicaties vond ik bijzonder boeiend. Mijn focus op tinnitus komt door toe-

doen van neurochirurg Dirk De Ridder. Die was eertijds al bezig was met dat onderwerp.”

HERSENEN DENKEN MEE

Sven Vanneste verklaart zijn fascinatie zo: “Onderzoek naar tinnitus laat ook toe om de hersenmechanismen beter te begrijpen. Aanvankelijk dacht men dat tinnitus puur een gehoorprobleem was. Maar onderzoek heeft ons meer en meer duidelijk gemaakt dat het een probleem is dat zich in de hersenen situeert. Je kan het echter niet vastpinnen aan een bepaald gebied in de hersenen, er zijn meerdere hersennetwerken bij betrokken en bovendien is het ook afhankelijk van de mate van gehoorverlies bij een patiënt.”

Dat laatste is wel relevant: “Het is perfect mogelijk dat je nog alles hoort en informatie registreert, maar dat er toch al gehoorschade is omdat een aantal trilhaartjes niet meer werken. Onze methodes om dat te meten zijn echter niet sensitief genoeg om kleine verschillen te registreren bij mensen. Maar toch kunnen op dat moment neurologisch al compensaties in de hersenen optreden waardoor je (nog) niet het gevoel hebt dat je gehoorverlies lijdt. Anders gezegd: de meeste mensen met tinnitus hebben gehoorverlies, maar er zijn er ook met niet registreerbare gehoorverlies die tinnitus hebben.”

“IK KAN EINDELIJK WEER REIZEN NA EEN LANGE PERIODE VAN THUISWERK.”

Dat behoeft enige duiding. “Neurowetenschappers zijn erg geneigd om te stellen dat onze hersenen meedenken. Ze gaan met andere woorden continu voorspellen wat er gaat gebeuren en die voorspelling gaan ze vergelijken met wat je de facto percipieert, zowel auditief als visueel. Als er een verschil is tussen beide, een zogenaamde *prediction error*, proberen je hersenen zich aan te passen zodat ze in de toekomst een betere voorspelling kunnen maken. Neem bijvoorbeeld een experiment waarbij je vier tonen en dan een ruis hoort. Als we bij de herhaling plots de ruis laten wegvallen, zullen je hersenen opmerken: hè, ik moest toch een ruis horen? Tinnituspatiënten reageren veel sterker op het wegvallen van die ruis en zijn dus veel gevoeliger voor *prediction errors*.”

De idee van *predictive coding* is bijzonder interessant, meent Vanneste: “Die theorie laat toe om een heleboel dingen te verklaren, van illusies die we hebben, tot en met schizofrenie, fantoompijn en ook tinnitus.” Het is belangrijk om die onderliggende mechanismen te begrijpen, klinkt het, teneinde nieuwe therapieën te ontwikkelen.

OBJECTIVEREN

Alleen, en dat is een pijnpunt, tinnitus blijkt net als pijn een subjectief gegeven te zijn. “Je kan als arts niet zeggen ‘dat is ingebeeld’, je moet je patiënt vertrouwen. Tinnitus is evenwel niet zomaar te objectiveren of te meten. Het Amerikaanse leger bijvoorbeeld wordt dezer dagen gecon-

fronteerd met soldaten die terugkeren uit oorlogsgebied en klagen over tinnitus. Ze krijgen daarvoor een vergoeding. Omdat iedereen kan zeggen dat ze last hebben van tinnitus, investeert de US Army heel veel geld in onderzoek om die klachten te objectiveren,” weet professor Vanneste.

Het is opvallend hoezeer de laatste twee decennia de aandacht, ook wetenschappelijk, voor tinnitus is gegroeid. “Men heeft de problematiek lange tijd niet serieus genomen. Dat is helemaal omgeslagen, onder meer omdat artiesten en muzikanten het probleem hebben aangekaart en de aandacht in pers en wetenschappelijke publicaties is gegroeid.”

Het onderzoek heeft intussen een aantal opmerkelijke bevindingen opgeleverd. “Onderzoek bij dieren toont dat je door stimuli van de vagus dieren kan afhelpen van tinnitus. Doofgeborenen lijden niet aan tinnitus, terwijl mensen die op latere leeftijd doof worden vaak tinnitus ontwikkelen. Tinnitus gaat gepaard met een hyperactiviteit en specifieke frequenties in de auditieve schors zijn overgerepresenteerd. Het gaat dan om die frequenties waar ze gehoorverlies hebben. Dat betekent dus dat de hersenen eigenlijk tinnitus creëren: ze voorspellen dat je iets moet horen terwijl je dat niet meer hoort. Gevolg: de hersenen lossen die *prediction error* op door zelf een geluid te creëren.”

De parallellen met pijnonderzoek en het belang van *predictive coding* werken inspirerend. “Maar hoe meer we ontdekken, hoe complexer tinnitus blijkt te zijn. We denken intussen dat er verschillende gradaties en vormen van tinnitus zijn en dat die elk een aangepaste therapie vereisen. Dat kan verklaren waarom tinnitus sommige mensen weinig last bezorgt, terwijl het voor anderen een levensgroot probleem is. Voor deze laatste groep proberen we remediërend het lijden te verzachten, maar tinnitus wegnemen, kunnen we niet. Neuromodulatie kan helpen, maar in se zouden we onze hersenen moeten herprogrammeren.” En dan zijn er nog een heleboel onopgeloste vragen: waarom duikt het fenomeen soms op jongere leeftijd op maar verdwijnt het snel of na verloop van tijd? Wat maakt dat acute tinnitus chronisch wordt? “We zijn dus nog wel een tijdje zoet”, klinkt het met een glimlach.

BIZAR

En dan moet de professor dringend virtueel naar Dublin hopen. Deze globetrotter combineert zijn klinisch werk in Gent met lesgeven en onderzoek aan Trinity College Dublin (*Institute of Neuroscience*) in Ierland, met onderzoekswerk aan de University of Texas (*College of Behavioral and Brain Sciences*) en geeft lezingen van Zuid-Korea tot Nieuw-Zeeland. “Ik kan eindelijk weer reizen na een lange periode van thuiswerk. Dat was best bizar: ik zat ’s ochtends virtueel in Seoel, ’s avonds vertoefde ik in de VS en dan schoof je gewoon thuis aan tafel met je gezin. Corona was op dat vlak frustrerend: de interactie of informele momenten die de creativiteit stimuleren, waren helemaal weg. We kijken er dus naar uit om onze collega’s en labo’s terug te zien.”

www.brai3n.com

Een veiliger paspoort vol striphelden

Het gloednieuwe Belgische paspoort is nóg een pak veiliger dan het vorige al was. En vooral: het is doorspekt met striptekeningen, van Lucky Luke en Nero, over Kuifje en de Smurven tot Marsupilami en Robbedoes. Goed om weten: de prijs verandert niet! Belgen reizen graag naar het buitenland. Maar daar heb je wel reisdocumenten voor nodig. Binnen Europa – met uitzondering van het VK – volstaat de elektronische identiteitskaart evenals enkele landen als Turkije, Egypte en Jordanië.

TEKST DIPLOMATIE.BELGIUM.BE

ONZE FOD VERANTWOORDELIJK

Wie elders naartoe wil, heeft een internationaal paspoort nodig: het typisch bordeaux boekje dat je aan de grenscontrole moet voorleggen als je in een land aankomt. In maar liefst 106 landen volstaat het Belgisch paspoort zonder visum. Dat maakt het tot een van de 'machtigste' ter wereld. In de andere landen heb je wel een visum nodig: een sticker die in het paspoort gekleefd wordt en toelating geeft om gedurende een beperkte periode in een land te verblijven of erdoor te reizen. Wie in België woont, dient zijn paspoort aan te vragen bij de gemeente. Maar wist je dat de FOD Buitenlandse Zaken verantwoordelijk is voor de uitgifte van de paspoorten? En natuurlijk zijn het ook onze consulaire diensten die een paspoort bezorgen aan de Belgen in het buitenland – als ze geregistreerd zijn op een consulaat.

EEN NIEUW CONTRACT, EEN NIEUW PASPOORT

Acht jaar lang is het Belgische paspoort visueel onveranderd gebleven. Het was al heel moeilijk na te maken. De pogingen tot vervalsing bleven dan ook beperkt. In 2019 waren er 66 gevallen, in de coronajaren zelfs minder. Toch mochten we niet op onze lauweren rusten, want ook fraudeurs worden handiger. Toen het contract in 2020 vernieuwd moest worden,

was dan ook het moment gekomen om het paspoort stevig onder handen te nemen. Samen met anti-fraudespecialisten van de federale politie dokterde onze FOD een extra veilig paspoort uit. Het consortium Zetes en Thales zal de paspoorten in de volgende 7 jaar produceren. Ze werden beschikbaar vanaf 7 februari 2022.

48 BEVEILIGINGSELEMENTEN

De nieuwe paspoorten zijn heel vakkundig gedrukt in 2 lagen: een zichtbare offset naast een offset met meer details die enkel onder uv-licht oplichten. Dat liet toe om maar liefst 48 beveiligingselementen te integreren tegenover 24 bij de oude versie. Dat zijn codes of beelden die op diverse plekken verscholen zitten zoals in de foto van de houder op de datapagina of in de poot van Kuifjes raket achteraan het boekje. De keerzijde van de datapagina bevat een gedetailleerde datamatrix – een tweedimensionale barcode – met de gegevens van de houder. Alleen de overheid kan alle details lezen met een specifieke app.

14 STRIPFIGUREN

Opvallend zijn de Belgische stripfiguren die overal in het boekje opduiken, in totaal 14 verschillende (zie kader). Het thema 'reizen' vormt de rode draad. De tekeningen bieden niet alleen de gelegenheid om hier en daar beveiligingselementen in te bouwen, ze dragen meteen ook onze wereldbepaalde 9de kunst uit. Onze FOD was dan ook verheugd dat verscheidene uitgeverijen, auteurs en rechthebbenden bereid waren de afbeeldingen gratis af te staan. Zo kon het zonder al te veel kosten een op en top Belgisch paspoort worden.

WELKE STRIPFIGUREN IN HET NIEUWE PASPOORT?

De volledige lijst: Kuifje, Natasja, Marsupilami, Suske en Wiske, Bollie en Billie, Kari Lente, Blake & Mortimer, de Kiekeboes, Lucky Luke, de Smurven, Robbedoes en Kwabbernoot, Jommeke, Largo Winch en Nero. Een mooi evenwicht van Nederlandstalige en Franstalige makelij!

NOG STEEDS 65 EURO

De prijs blijft ongewijzigd. Een gewoon paspoort van 34 bladzijden – 2 meer dan in het oude paspoort – kost nog steeds 65 euro voor volwassenen en 35 euro voor minderjarigen, voor een standaardlevering binnen de 5 werkdagen. Deze prijs bevat wel niet de gemeentelijke taken die elke gemeente vrij kan bepalen. Wie het paspoort de volgende dag al (spoed) of binnen de 4,5 uur (superspoed) wil ontvangen, betaalt een meerprijs. De geldigheidsduur bedraagt 7 jaar voor volwassenen en 5 jaar voor minderjarigen.

We willen nog meegeven dat internationale paspoorten een gegeerd product zijn in België. In normale jaren worden er ruim 600.000 paspoorten uitgevaardigd. In 2018 bijvoorbeeld waren het er 647.873. Tijdens de coronajaren – met minder reismogelijkheden – waren het er een pak minder: 201.179 in 2020, en 362.173 in 2021.

Voor alle duidelijkheid: het oude paspoort blijft ook na 7 februari 2022 geldig tot de erop vermelde geldigheidsdatum. 🌐

Op de website www.diplomatie.belgium.be vind je alle details over de regelgeving rond paspoorten.

BENT U VOLDOENDE VERZEKERD IN BELGIË?

Heel wat Vlamingen die zich her en der in de wereld bevinden, hebben toch ook nog vastgoed (meestal een woning) in België. Het beheer ervan wordt dan meestal aan een familielid of vriend toevertrouwd. Maar vaak ontstaan er ernstige problemen waar u dan als eigenaar moet voor instaan. We denken hier bijvoorbeeld aan de brandverzekering van deze woning. Bent u in België wel voldoende verzekerd voor uw eigendom?

IS EEN BRANDVERZEKERING VERPLICHT?

Naar aanleiding van de overstromingen die er zich afgelopen zomer in België voordeden, zijn er heel wat vragen opgedoken in verband met de brandverzekering. In België zijn bepaalde verzekeringen verplicht zoals bijvoorbeeld de burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering voor voertuigen. Andere zijn niet verplicht zoals de brandverzekering. Maar de kans bestaat wel dat men er contractueel toe verplicht wordt om een brandverzekering af te sluiten. We denken hier aan de huurcontracten waarbij de eigenaar zijn huurder kan verplichten om een brandverzekering af te sluiten.

WAT WORDT DOOR EEN BRANDVERZEKERING GEDEKT?

Oorspronkelijk dekte een brandverzekering in België, tenzij anders is bedongen, de verzekerde goederen tegen bijvoorbeeld schade veroorzaakt door brand, door blikseminslag, door ontploffing, ... Door de loop der jaren werd de brandverzekering uitgebreid en heeft de wetgever het voor de brandverzekeraar verplicht gemaakt om dekking te geven voor "natuurrampen". Sinds een heel aantal jaren zit er dus in de brandverzekering in België, zowel voor woningen als voor handelszaken, een dekking in voor natuurrampen. Het gaat hier om natuurrampen zijnde een aardbeving, een overstroming, het overlopen of de opstuwing van de openbare riolen en een aardverschuiving of grondverzakking.

De natuurramp "overstroming" wordt in België door de wet omschreven als "het buiten de oevers treden van waterlopen, kanalen, meren, vijvers of

zeeën ten gevolge van atmosferische neerslag, het afvloeien van water wegens onvoldoende absorptie door de grond ten gevolge van atmosferische neerslag, het smelten van sneeuw of ijs, een dijkbreuk of een vloedgolf, alsmede de aardverschuivingen of grondverzakkingen die eruit voortvloeien".

Een brandverzekering in België dekt een aantal schades; zoals de schade die rechtstreeks aan de verzekerde goederen wordt veroorzaakt door een natuurramp, de kosten gemaakt voor het afbreken van de goederen die beschadigd zijn en het transport ervan. Ook de kosten voor de huisvesting nadat een woning onbewoonbaar geworden is, worden vergoed. Concreet houdt dit in dat ook de opruimingskosten, kosten voor het herstel en poetswerken gedekt zijn.

WAT MET EEN BESCHADIGDE WAGEN?

Staat een bestelwagen of wagen op de oprit van de woning, in de garage of op straat, dan stelt zich de vraag of de brandverzekeraar ook de schade aan dit voertuig zal verzekeren ten tijde van een overstroming. Hier is het opletten geblazen want deze zaken

worden niet per se gedekt door de brandverzekering! Er zal dus moeten gekeken worden naar de plaats waar de wagen zich bevond ten tijde van de overstromingen. Staat hij in de garage van de woning, dan zal het voertuig allicht verzekerd worden door de brandverzekering (na te kijken in het verzekeringscontract). Stond de wagen ten tijde van de overstromingen op straat, dan zal moeten gekeken worden naar hoe de wagen verzekerd is. Is er een omniumverzekering voorhanden dan is er geen probleem en dekt deze de schade aan dit voertuig. Is er geen dergelijke verzekering dan is men niet gedekt!

Andere verzekeringscontracten kunnen ook een clause hebben waarin bepaald wordt dat een wagen bij natuurrampen verzekerd is door de brandverzekering indien hij zich in een bepaalde straal rond de woning bevindt. Ook dit moet nagevraagd worden bij de verzekeraar.

WAT MET BESCHADIGINGEN AAN TUIN EN/OF TUINHUIS?

Ook hier is het opletten omdat zaken die zich buiten de woning bevinden niet standaard verzekerd zijn in de brandverzekering. Wenst men hiervoor verzekerd te zijn, dan moet men contact opnemen met de verzekeraar.

OPGELET!

Er moet ook rekening gehouden worden dat de brandverzekering een vrijstelling heeft; een bedrag dus dat men altijd uit eigen zak zal moeten betalen.

TEKST SOLANGE TASTENOYE

Stage als stevige bagage

Het groeitraject van Laura De Backer

Met gerenommeerde stages is het niet anders dan met jobs. Veel gegadigden, weinig plaatsen. En de juiste ervaring is een pluspunt. De ervaring van Laura De Backer toont dat de aanhouder wint. Ze leek al langer uit het juiste hout gesneden, maar haar groeiende studiebagage opende de juiste deuren. Ze loopt nog enkele weken stage bij het *UN Department of Peace Operations* in New York. Wat volgt is hopelijk de wijde wereld.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGBE

Een stage bij een internationale of Europese instelling of organisatie staat mooi op een cv en is niet zelden een opstapje naar een grenzeloze carrière. Er geraken moet je op eigen houtje. Maar afhaken omdat verblijfskosten erin hakken, hoeft gelukkig niet, want de Vlaamse overheid snelt ter hulp. Om de oplopende financiële last van zo'n onbezoldigde stage te milderen, is er het stagefinancieringsprogramma *Flanders Trainee Programme*. Laura De Backer geeft ook ootmoedig toe dat ze zonder deze steun haar verblijf en stage in New York niet zou hebben kunnen bekostigen.

NIETSDOEN WAS GEEN OPTIE

Laura's prestigieuze stage in New York is niet haar eerste wapenfeit. De afgestudeerde journaliste heeft al een gevarieerd parcours achter de rug. Tijdens haar bachelor journalistiek deed ze een eerste ervaring op bij de *Gazet Van Antwerpen*. "Minstens zo belangrijk was een interview tijdens mijn studies met een vrouw die in Jemen voor het Duitse Rode Kruis werkte. Dat had een grote impact op mij. Sindsdien voelt het buitenland als een magneet." Met de droom om buitenlands correspondent te worden, vatte ze vervolgens een master in Internationale Betrekkingen en Diplomatie aan. "Het leek mij de ideale combinatie om mijn journalistieke basis te koppelen aan mijn groeiende interesse voor internationale politiek. Gaandeweg haalde het tweede echter de overhand, meer bepaald het internationaal humanitaire werk."

"Dat ene interview is blijven hangen. Het was een vonk, die het vuur in mij aanwakkerde. Ik wilde iets betekenen, mensen helpen en een klein verschil maken. Stages zag ik als springplanken. Ik botste wel een paar keer tegen de muur, want er bleken vaak meer gegadigden dan beschikbare posities. Erg blij was ik toen ik voor het Britse Rode Kruis naar Glasgow kon. Het was een mooie ervaring, tot de covidpandemie roet in het eten gooide. Nietsdoen was geen optie, dus startte ik een master-na-masteropleiding *Governance and Development* aan het Instituut voor Ontwikkelingsbeleid, een onderdeel van de Universiteit Antwerpen. Vervolgens wierp ik

mij opnieuw op stages, met deze post bij de Verenigde Naties als mooie uitkomst.”

STAGEFINANCIERING

“Gemakkelijk is het dus zeker niet altijd, om die ene gewilde stage te vinden. Tijdens mijn eerste master heb ik maandenlang gekandideerd, bij de Europese Unie, de Verenigde Naties en het Internationaal Comité van het Rode Kruis. Men vond mijn profiel wel interessant, maar koos stevast voor iemand met meer ervaring. Dat argument speelde na mijn laatste master uiteraard minder. Ik zag de vacature verschijnen op Inspira (de rekruteringswebsite van de Verenigde Naties) en had niets te verliezen, ook al was ik niet bijzonder hoopvol. Maar uiteindelijk liep het vlot. Twee weken later deed ik al een interview. Vervolgens was er een aanbod en was ik klaar om te starten. Ook al heb je het juiste profiel, het blijft in zekere zin een roulette. Daar moet je je als student bewust van zijn. Er spelen diverse factoren die je niet in de hand hebt: je moet op het juiste moment kandideren, het moet de juiste stage zijn en jij moet er de juiste persoon voor zijn. Mijn laatste master was heel praktisch, wat wellicht wel een duwtje in de rug gegeven zal hebben.”

“Leven in New York is een droom en totaal anders dan er op citytrip gaan. Het is het echte leven. Je kijkt minder naar de wolkenkrabbers, maar wandelt met je was naar een wassalon. Minder glamour, maar even tof. Het is een ongelooflijke ervaring. Hier beweegt altijd wel iets. Het is natuurlijk ook een ontzettend dure stad. Ik ben het *Flanders Trainee Programme* dus ontzettend dankbaar. Eén van onze professoren wees erop tijdens mijn eerste master, als een unieke kans om fondsen te krijgen voor een buitenlandse stage. Ik contacteerde de dienst voor het kandideren. Zonder steun zou mijn kandidatuur geen zin gehad hebben. Want zelf kon ik mijn verblijf niet financieren. Dit duwtje in de rug was dus heel erg welkom. De beurs was een doorslaggevende factor. Het bedrag zelf hangt trouwens af van de levenskost op de locatie.”

TOEKOMSTBRIL

“Mijn werkomgeving is bijzonder multicultureel en internationaal. Hier zijn ook gewoon zoveel stagiairs, uit alle hoeken van de wereld. Mijn taken zijn erg gevarieerd en ik word meer als een tijdelijke collega dan als een stagiair aanzien. Het is echt een totaalervaring, die ik niet had willen missen. Ik kan inhoudelijk werken en dat is uiteraard wat me aantrekt. Het is bovendien ook een boeiende periode om stage te lopen binnen dit departement van de VN. Al ben ik niet actief in het crisiscentrum, waar men 24/7 bezig is met de Oekraïne crisis. Ik werk eerder beleidsmatig rond vredehandhaving.”

“Wat de toekomst betreft, denk ik dat het vooral moeilijk wordt om gewoon terug in België te wonen. Niet dat daar mijn plannen liggen. Na deze stage wil ik vooral het humanitaire veldwerk ervaren in lokale gemeenschappen. Ik ben niet op deze stage gesprongen om hier aan de slag te gaan, wel om te proeven van de organisatie en mijn netwerk uit te breiden. Liever start ik bij een kleinere ngo, om van daaruit te groeien. Misschien kom ik ooit wel terug bij

de VN terecht. Maar vooraleer je beleidsmatig wil werken, moet je toch wel weten hoe het er ter plekke aan toegaat. Ik wil leren door te doen en zelf inzichten verschaffen. Zo heb ik mijn traject in mijn hoofd, maar misschien blijft binnen zes maanden dat het wel helemaal anders loopt.”

Info: inspira.un.org is de rekruteringswebsite van de Verenigde Naties.

FLANDERS TRAINEE PROGRAMME

Met dit subsidieprogramma voorziet de Vlaamse Overheid een financieel duwtje in de rug om stage te lopen bij onder andere de Europese Commissie, de Raad van de EU, het Europees Parlement, het Europees Economisch en Sociaal Comité, het Comité van de Regio's, het Europees Hof van Justitie en nog heel wat andere internationale instellingen!

Wie komt in aanmerking?

Kandidaten die:

- een stage hebben bemachtigd bij een internationale organisatie (de lijst met organisaties is te vinden via fdfa.be/nl/ftp)
- jonger zijn dan 35 jaar op de startdatum van de stage
- houder zijn van een diploma, behaald aan een instelling van secundair onderwijs of hoger onderwijs, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap

(de lijst met opleidingen is te vinden via fdfa.be/nl/ftp)

Hoe lang duurt de stage?

De stage duurt minstens 2 en maximum 6 maanden, en vindt plaats bij een multilaterale organisatie.

Krijg je tijdens jouw stageperiode een aanbod om deze te verlengen? Mooi zo! Maar hou er dan rekening mee dat de minimumduur van deze verlenging 2 maanden moet bedragen (en het maximum van 6 maanden niet mag overschrijden).

Meer info: fdfa.be/nl/ftp

Globetrotter Arthur Sumont

Globetrotter Arthur Surmont, 22 jaar, heeft ondanks zijn jonge leeftijd al op heel wat continenten zijn voetstappen gezet. Van Brugge naar de Verenigde Staten, terug naar België, vervolgens naar Hongarije, China, dan weer naar de Verenigde Staten, om tenslotte terug te keren naar het land waar alles voor hem begon: België.

TEKST OLANA BAUWENS

Lees hieronder hoe Arthur Surmont, student International Business Management aan Arteveldehogeschool heel open zijn ervaringen deelt met Olana Bauwens, Marketingspecialiste op de dienst Internationaliseringsbeleid van dezelfde hogeschool.

KAN JE WAT MEER VERTELLEN OVER JE BUITENLANDSE ERVARINGEN EN JE ACHTERGROND?

Ik heb er al een heel traject opzitten sinds mijn pril-le jeugd. Toen ik twee jaar was, kreeg mijn mama een jobaanbieding in de Verenigde Staten en zijn we verhuisd naar New York. In de kleuterklas heb ik daar dan Engels geleerd. Na verloop van tijd kregen mijn ouders opnieuw een interessant jobaanbod in België. Ik was toen 7 jaar. Het jaar voor ik naar de middelbare school ging, vroeg mijn mama of ik het zag zitten om te verhuizen naar Budapest, Hongarije. In het begin twijfelde ik enorm omdat ik mijn vrienden dan moest achterlaten. Ik had immers nog nooit zo lang op dezelfde plaats gewoond. Maar mijn ouders overtuigden mij al snel dat dit echt wel een 'once-in-a-lifetime experience' zou zijn. In het midden van mijn middelbare studies zijn we verhuisd naar China. En niet veel later was er alweer verandering op til! We verruilden China voor de Verenigde Staten waar mijn beide ouders elk in een verschillende staat aan de slag konden.

Ik rondde mijn middelbare studies af bij mijn papa in Philadelphia.

Nadien, ja je kan het al raden, ben ik naar België teruggekeerd om mijn bachelordiploma te behalen.

WAAROM HEB JE ERVOOR GEKOZEN IN BELGIË TE STUDEREN?

Eerst en vooral omwille van het financiële aspect. Studeren in Amerika kost enorm veel geld, we spreken hier toch over bijna de waarde van een huis. Mijn ouders adviseerden mij om verder te studeren in België waar het onderwijs toch heel wat betaalbaarder is. Ik mocht zelf beslissen, en ik dacht bij mezelf dat ik België misschien toch wel eens moest proberen, zeker omdat het Belgisch onderwijssysteem ook echt wel goed is. Mijn ouders hebben in België gestudeerd en als ik zie wat ze bereikt hebben is dat echt iets om naar op te kijken.

WAAROM HEB JE GEKOZEN VOOR ARTEVELDEHOGESCHOOL?

Eerst heb ik aan UGent gestudeerd maar dit voldeed niet aan mijn verwachtingen. Na anderhalf jaar uitzoeken wat ik graag wou doen en wat bij mij zou passen, maakte mijn zus mij attent op de opleiding International Business Management. Ik voelde mij er onmiddellijk toe aangetrokken omdat het een Engelstalige opleiding is, én bovendien internationaal georiënteerd. Ze waren ook heel behulpzaam en flexibel tijdens het inschrijvingsproces, wat ik enorm apprecieerde.

WAAR HAD JE HET MOEILIJK MEE GEDURENDE JE BUITENLANDSE ERVARINGEN?

Het moeilijkste was denk ik het verhuizen van Hongarije naar China. Ik was in mijn tienerjaren en maakte gedurende mijn buitenlandse ervaringen gemakkelijk vrienden, zeker omdat ik op een internationale school zat. Het was voor iedereen nieuw en de meesten waren ook heel erg open. Dat is echt een must tijdens een buitenlandse ervaring. Voor mij was dit geen probleem maar sommige anderen ervaarden dit wel als een 'struggle'.

WAT WAREN DE GROOTSTE UITDAGINGEN TOEN JE TERUGKWAM NAAR BELGIË?

In het begin vond ik het moeilijk om terug te integreren omdat ik de gewoonte had omringd te zijn door medestudenten die heel open zijn en waarmee het gemakkelijk vrienden worden was. Ik herinner mij nog dat na de eerste lessen aan de UGent iedereen in spontane groepjes stond en ik alleen. Dat vond ik heel erg moeilijk.

In mijn opleiding aan Arteveldehogeschool was dit echter niet het geval. Daar was iedereen verplicht om Engels te praten met elkaar en in groepen te werken. Dat maakte het veel gemakkelijker om een band op te bouwen met mede-klasgenoten.

WELKE SKILLS HEB JE VERWORVEN GEDURENDE JE BUITENLANDSE ERVARING EN WELKE GEDURENDE JE OPLEIDING INTERNATIONAL BUSINESS MANAGEMENT?

Mijn sterktes zijn talen, sociale vaardigheden, openheid en bereidwilligheid, maar deze werden pas echt aangescherpt tijdens mijn opleiding International Business Management. In het tweede jaar hadden we bijvoorbeeld het vak Professional communication skills en dat was zelfs voor iemand die opgegroeid is met de Engelse taal een enorm waardevol vak. De structuur van de klasgroepen zorgde er ook voor dat we enorm veel van elkaar konden leren op verschillende vlakken.

HOE ZIE JIJ JE TOEKOMST?

Mijn doelstelling was altijd om terug naar het buitenland te gaan. Ik hou van België, de cultuur, de sport, het eten, ... en als ik ergens ben zal ik België ook altijd verdedigen, maar toch voel ik mij het meest comfortabel in het buitenland. Sommige culturen spreken mij gewoon meer aan omdat ik ze beter begrijp. Mijn ervaring in België heeft er zeker voor gezorgd dat ik de skills die ik al had heb kunnen versterken, wat mijn toekomstige ervaringen in het buitenland gemakkelijker zullen maken.

Door mijn diploma International Business Management heb ik enorm veel opties. Tijdens mijn zoektocht naar een stageplaats sprak ik mijn netwerk aan en werd het inderdaad bevestigd dat ik heel wat mogelijkheden heb met mijn diploma.

Ook als ik kijk naar de functies en sectoren waar mijn klasgenoten hun stages doen, wordt dat bevestigd. Mijn diploma biedt zelfs nog meer mogelijkheden dan ik oorspronkelijk dacht. De richting die ik zal uitgaan is nog afhankelijk van mijn stage in Noorwegen. De farmaceutische industrie ligt het meest voor de hand omdat mijn ouders erin

tewerkgesteld zijn. Maar ik grijp iedere kans die ik krijg, dus we zien wel wat de toekomst in petto heeft voor mij.

Momenteel lijkt marketing mij erg interessant. Tijdens mijn opleiding International Business Management lag de focus enorm op sustainability, dus ik denk dat ik misschien wel die richting zou kunnen uitgaan, maar als er bijvoorbeeld iets op mijn pad komt in de financiële sector dan is dat zeker ook een optie. Dat is net het voordeel van mijn diploma.

HEB JE NOG TIPS VOOR TOEKOMSTIGE STUDENTEN DIE DIT LEZEN EN TWIJFELEN OM NAAR BELGIË EN MEER SPECIFIEK AAN ARTEVELDEHOOGESCHOOL TE KOMEN STUDEREN?

"BE OPEN". Klinkt gemakkelijk maar toch, open zijn is meer dan iets dat je doet. Het is een mindset. Het is niet alleen de bereidheid om dingen te doen maar ook om dingen te horen, te voelen, om risico's te nemen en kansen te grijpen. De buitenlandse ervaring van sommige medestudenten liep soms moeilijker dan verwacht net omdat ze die eerste stap niet durfden zetten. Als het moeilijk loopt, weet je, dan heb je nog steeds een prachtige ervaring waar je zoveel van leert. Arteveldehogeschool heeft ook enorm veel faciliteiten om je over de drempels heen te helpen en te steunen daar waar nodig. Ik wens iedereen een ervaring als de mijne toe!

**Droom jij van een internationale carrière?
Reiken je ambities verder dan de grenzen van je land? Ontdek dan de internationale bachelor-opopleidingen aan Arteveldehogeschool:**

- International Business Management
- International Organisation and Management
- International Communication Management
- International Graphic and Digital Media

Salesstage in Barcelona

De drang om andere oorden op te zoeken, zou het iets genetisch zijn? Bij Guillaume De Waele zou dat wel eens goed kunnen, als student International Business Management en zoon van een sportfotograaf die de hele wereld afreist. Momenteel brengt hij al zijn tweede semester in het buitenland door. Van een Erasmusavontuur met groene weides en bergen in Wiener Neustadt, Oostenrijk tot een stage in het drukke stadsleven in Barcelona.

TEKST INGMAR VANHOOREN

DE AANPASSING VAN THEORIE NAAR PRAKTIJK

Helemaal onbekend was de hoofdstad van Catalonië niet voor hem, want als toerist heeft hij de stad al meerdere keren goed kunnen verkennen. Zo'n grote aanpassing van student in Oostenrijk tot wonen en werken in Spanje was het niet echt voor hem: "In principe is dat wel wat aanpassen, want in Oostenrijk had ik natuurlijk wel dat studentenleven, ik sliep in een gebouw met andere studenten en maakte er vrienden voor het leven. Nu woon ik alleen op een appartement en moet ik werken, maar erg vind ik dat niet. Ik denk dat het voorname-lijk komt door de goede werksfeer op mijn stageplaats," vertelt Guillaume. "Iets wat mij wel opvalt is dat hier geen grote supermarkten zijn om heen te rijden, maar vooral kleine buurtwinkels of *mercados*."

Factorial is een jong softwarebedrijf, waar Guillaume als *Lead Miner* moet proberen om nieuwe klanten te vinden voor hun software die HR automatiseert. "Ik zit hier in een super jonge werkomgeving, het team bestaat uit andere stagiaires en studenten met leeftijden tussen 20 en 25 jaar. Na het werk gaan velen nog iets drinken op café, dus de sfeer zit wel goed. Alhoewel een echte intieme band en vriendschappen zoals in Oostenrijk wel ontbreekt."

"Een job in sales is ook zeer flexibel. We krijgen cijfers vooropgesteld, eens je je doel hebt behaald hoeft je geen extra uren meer op je bureau te slijten. Dan kan je toch nog beetje van het studentenleven proeven" vertelt hij al grinnikend.

Eén van de mooie dingen aan een internationaal avontuur is het leren van nieuwe talen, maar polsend naar zijn vordering van het Spaans, moest hij even lachen: "Echt tevreden zou mijn voormalige leerkracht Spaans niet zijn. Hier praten ze natuurlijk Catalaans, wat erg verschilt van het gewone Spaans. Als ik een taal moest kiezen waar ik in gevorderd ben, zou ik eerder Frans zeggen, omdat ik verantwoordelijk ben voor de Franse markt."

BLIJFT HET BIJ ÉÉN SEMESTER?

Als alles goed verloopt, mag Guillaume aankomende zomer zijn diploma in ontvangst nemen. Ook al klinkt een jonge startup met internationale ambities en verschillende door-groeimogelijkheden voor een kersvers afgestudeerde twintiger als een *match made in heaven*, toch klinkt Guillaume niet overtuigd bij de vraag of dit verblijf wel langer zou kunnen duren dan één semester. "Oei, dat weet ik zo nog niet... Ik droom ervan om nog een extra studie te doen in Vancouver. Ook al geloof ik wel in het bedrijf en zijn er ook veel mogelijkheden met nieuwe kantoren in Mexico, Brazilië en de Verenigde Staten, toch zou ik liever nog een nieuwe ervaring opdoen. De werksfeer maakt het een zeer aangename stageplaats, maar harde sales ligt mij niet genoeg om te blijven als vaste werknemer."

"Barcelona zelf is wel echt een leuke stad, met strand, bergen en natuur. Er zijn wel wat toeristen, maar tijdens de week valt het nog bijzonder goed mee. Ik hoor echter wel van andere Spanjaarden dat ze Madrid verkiezen. Volgens mijn manager, Maria, die ook lang in Madrid gewerkt en gewoond heeft, zijn de stad en de inwoners daar gewoon in het algemeen "meer Spaans", dus daar ben ik ook wel benieuwd naar."

Hij heeft er al een interessante eerste maand opzitten, en het avontuur eindigt nog lang niet. Waar de toekomst hem brengt, weet ook hij nog niet. Of het avontuur nu eindigt in Barcelona, Canada of terug in België, de smaak voor reizen en het buitenland heeft hij alvast te pakken.

FAYATBEURZEN: VLAAMS INTERNATIONAAL BEURSPROGRAMMA VOOR TOPSTUDENTEN

Foto © Belgamag

Wil je na je masterdiploma verder studeren aan een buitenlandse topinstelling? En tegelijk Vlaanderen mee op de kaart zetten in het buitenland? Dan is een Fayatbeurs misschien iets voor jou.

Een Fayatbeurs ondersteunt talentvolle studenten om een bijkomende master te behalen aan een buitenlandse topinstelling.

WORD AMBASSADEUR VOOR VLAANDEREN

Als je verder studeert met een Fayatbeurs, zet je Vlaanderen mee op de internationale kaart.

Je maakt deel uit van een netwerk Vlaamse studenten die verder studeren aan een buitenlandse topinstelling. Je komt ook in contact met het diplomatieke en bredere netwerk van Vlaanderen in de wereld.

Je bent dan ook een ambassadeur voor Vlaanderen. Je zal samen met Vlaamse diplomaten deelnemen aan netwerkevents, waar je jouw ervaring, kennis en eigen netwerk kunt delen en verrijken.

DOELSTELLINGEN

Met de Fayatbeurzen krijgen talentvolle studenten de kans om verder te studeren aan de beste topinstel-

lingen ter wereld. Die studenten worden tegelijk ambassadeurs die het imago van Vlaanderen als innovatieve topregio nog meer op de kaart helpen zetten. De concrete doelen van het Fayatprogramma zijn:

- financiële barrières zoveel mogelijk wegnemen, zodat talentvolle studenten kunnen studeren aan buitenlandse topinstellingen;
- een internationaal netwerk van talentvolle Vlaamse studenten en alumni uitbouwen in verschillende vakgebieden;
- het imago van Vlaanderen verder versterken in het buitenland.

OVER HENDRIK FAYAT

Hendrik Fayat (1908-1997) was een Vlaams politicus die zich als volksvertegenwoordiger toelegde op de buitenlandse politiek: een thema dat hij niet meer los zou laten. Hij blijft tot vandaag gekend voor twee wetten uit 1962 die het evenwicht tussen Nederlandstaligen en Franstaligen in de Belgische diplomatie tot stand brachten. Concreet zorgden die wetten ervoor dat er meer Vlamingen konden doorstoten in de Belgische diplomatie.

Info: vlaanderen.be/fayatbeurs-aanvragen

VERAPA, VERLOREN PARADIJS IN GUATEMALA

TEKST THEO DIRIX, VERTEGENWOORDIGER VIW IN GRIEKENLAND

**“Wie goat er mee noar Verapa?
Doar moete wij nie wirke.
Eten en drenke op eu gemak,
Sloape gelijk een virke.”**

Gezongen door drie olijke mannen uit Gent in de documentaire “*Tu ne verras pas Verapaz*”, klinkt dat volkslied vandaag extra bitterzoet: het voorgespiegelde luilekkerland is op een nachtmerrie uitgedraaid.

Bijna een halve eeuw voor het hoofdstuk van de *Onafhankelijke Congostaat*, van 1885 tot 1908 onder het persoonlijke bewind van Leopold II, werd in 1841 de *Belgische maatschappij van Volksplanting* opgericht. Leopold I patrooneerde en was een belangrijke naamloze vennoot. Naar het voorbeeld van buitenlandse maritieme privébedrijven was hij al langer en tevergeefs op zoek naar een kolonie, o.m. in Kreta, Griekenland. In omgekeerde richting keek o.m. het jonge bewind in Guatemala naar Europese investeerders uit. In 1842 nam de vennootschap een concessie over in Santo Tomás, bij Puerto Barrios ten oosten van Alto Verapaz. Om de nederzetting te bevolken werd geronseld in onze verpauwerde volkswijken, vooral in Oost-Vlaanderen: twee vliegen in één klap, zo werd gehoopt. In Gent namen ettelijke families afscheid aan het sas in de Muide-wijk bij het zingen van Verapa.

Kolonel Remy de Puydt, afkomstig uit Poperinge, was begin 1842 al vooruit gereisd naar de golf van Honduras. In mei tekende hij het contract en precies een jaar later vertrokken de eerste 79 kolonisten. Als een slecht voor- teken maakten vijftientwintig meteen rechtsomkeer. In 1854-55 verklaarden België en Guatemala de kolonie dood en begraven. Volgens een eerdere telling waren 182 van de 542 Belgen overleden, ongeveer evenveel keerde teleurgesteld terug maar een honderdtal bleef vrijwillig achter. Journalisten en andere reizigers gaan er vandaag nog graag op zoek naar afstammelingen van Vandenberg, Nuyens, Haegendorens zoals op het afgebeelde graf, Vassaux of Berger zoals Óscar Berger die van 2004 tot 2008 President van Guatemala was.

Door het voortdurende gemorrel aan onze nationaliteitswetgeving (o.m. *ius soli* in ruil voor *ius sanguinis*) zijn veel afstammelingen hun Belgische nationaliteit kwijt en voelen zich in de steek gelaten. Ondanks de foute propaganda, het al dan niet gezongen fake news, de conflicten tussen kolonisten, bestuurders en meegestuurde clerus, ziekte en ontbering, het failliet en (achteraf veroordeeld) wanbeheer, is het plaatselijke oordeel mild en genuanceerd.

Meer foto's van de regio en het kerkhof, *Cementerio belga* in *Santo Tomás di Castilla*, op de website van wereldreiziger en voormalig ambassadeur Marc Van den Reeck, uit ... Gent (marctravelandpics.com). *

* “*Tu ne verras pas Verapaz*” is een film van An van Dienderen (director, producer, writer) en Didier Volckaert (writer, editing) uit 2002: <https://vimeo.com/108608838>. Een paar jaar eerder verscheen van Stefan Van den Bossche een “litteraire documentaire”: <https://bibliotheekgent.wordpress.com/2013/05/13/een-kortstondige-kolonie-santo-tomas-de-guatemala-tu-ne-verras-pas-verapaz>.

EUROPESE DEFENSIEGEMEENSCHAP, ZEVENTIG JAAR LATER

TEKST KRISTIEN LESAGE. ABOGADA (ADVOCATE IN SPANJE), POSTGRADUAAT EUROPESE STUDIES, VIW-VERTEGENWOORDIGSTER.

Terwijl ik dit schrijf in Valencia aan de Spaanse kust, woedt het oorlogsgeweld in Oekraïne. En wanneer ik het nieuws lees over de reactie van de Europese Unie, moet ik onwillekeurig terugdenken aan de geschiedenis van de Europese Defensiegemeenschap. Ooit werd zo'n verdrag ondertekend, in 1952, maar nooit werd het tot uitvoering gebracht, want het Franse Parlement weigerde het Verdrag van de Europese Gemeenschap van Defensie te ratificeren. Het lijkt wel alsof we weer in het scenario belanden van zeventig jaar geleden, waarbij de Lidstaten van de Europese Unie plots opnieuw beseffen hoe belangrijk een daadkrachtig gemeenschappelijk defensiebeleid kan zijn...

STRATEGISCH KOMPAS

In het nieuws lezen we nu over het Strategisch Kompas dat pas is goedgekeurd door de Raad van Ministers van Buitenlandse Zaken en Defensie. Het gaat om een ambitieus plan om de samenwerking op gebied van Defensie binnen de Europese Unie (en daarbuiten) te versterken. Verwacht wordt dat de komende dagen de Europese Raad (van staatshoofden en regeringsleiders) het Kompas zal bekrachtigen. Het Kompas omvat plannen voor een versterkt veiligheids- en defensiebeleid dat ontwikkeld zal worden vanaf nu tot het jaar 2030.

VERSTERKING VAN BESTAAND BELEID EN STRUCTUREN

Sinds de mislukking van de Europese Gemeenschap voor Defensie heeft men langzamerhand geprobeerd een samenwerking uit te bouwen op het gebied van Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid (GVDB). In het Verdrag van Lissabon (2009) werd daarvoor een algemeen kader geboden en de financiering, het beleid en de rol van het Europees Parlement beschreven. Op dit ogenblik is Josep

Borrell Hoge Vertegenwoordiger (HV) van de EU voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid, en tegelijkertijd Vice-Voorzitter (VV) van de Europese Commissie en hoofd van het Europese Defensieagentschap (EDA). Hij legt voorstellen voor besluiten over het GVDB voor aan de EU-Lidstaten.

EUROPEES DEFENSIEAGENTSCHAP

Dit Agentschap, kort EDA, bestaat sinds 2004. Alle EU-Lidstaten behalve Denemarken zijn lid van het Europees Defensieagentschap. Het EDA ondersteunt de deelnemende Lidstaten bij het ontwikkelen van hun militaire capaciteit. Het Agentschap werkt als een Europese "hub" voor samenwerking tussen ministeries van defensie en ondersteunt gemeenschappelijke projecten. Het EDA heeft partners buiten de Europese Unie, onder meer Noorwegen, Servië, Zwitserland en ook Oekraïne. Met de NAVO wordt eveneens samengewerkt.

HANDELEN, BEVEILIGEN, INVESTEREN EN SAMENWERKEN MET PARTNERS

Dit zijn de vier pijlers van het nieuwe Strategische Kompas om het veiligheids- en defensiebeleid te versterken. Handelen, snel en robuust, samen met partners of indien nodig alleen. Beveiligen, daarvoor wordt onder meer de inlichtingencapaciteit versterkt en het EU-cyberdefensiebeleid verder ontwikkeld. Investeren, bijvoorbeeld in innovatieve technologie en verminderen van technologische en industriële afhankelijkheid, een belang-

rijke doelstelling. En samenwerken met partners: de strategische partnerschappen met NAVO en Verenigde Naties moeten versterkt worden, alsook bilaterale samenwerking met onder meer Verenigde Staten, Noorwegen, Verenigd Koninkrijk, Canada en Japan. En er zal een EU-partnerschapsforum ontwikkeld worden voor veiligheid en defensie om die samenwerking concreet vorm te geven.

TOEKOMST EN VERLEDEN

Dit Strategisch Kompas lijkt wel een flauw afkooksel van de doodgeboren Europese Defensiegemeenschap van zeventig jaar terug, maar het zou wel de kiem kunnen zijn van een daadwerkelijke en doeltreffende samenwerking op Europees niveau, waarbij de Europese Unie als volwaardige onderhandelingspartner aan tafel kan zitten met de NAVO en de daadkracht van de Verenigde Naties nieuw leven in kan blazen. We mogen niet vergeten dat eenenzeventig jaar geleden de Europese Gemeenschap van Kolen en Staal precies werd opgericht om een Derde Wereldoorlog in Europa te voorkomen...

Bronnen en informatie:

<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2022/03/21/eu-lidstaten-nemen-ambiteus-strategisch-kompas-aan>
https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/institutions-and-bodies/institutions-and-bodies-profiles/eda_nl
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/nl/sheet/159/gemeenschappelijk-veiligheids-en-defensiebeleid>
https://www.europa-nu.nl/id/vga3f50kchzk/europese_defensiegemeenschap
<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7371-2022-INIT/nl/pdf>
<https://eda.europa.eu/who-we-are/partners>

www.lesagespanje.com

Het contrast van Istanbul

TEKST PAULINE VANNIEUWENHUYSE, BUSINESS DEVELOPER BIJ LA LORRAINE BAKERY GROUP IN ISTANBUL EN KANDIDAAT VOOR PRINS ALBERT FONDS. SCHRIJFT DEZE COLUMN IN EIGEN NAAM.

“DE HISTORISCHE CRASH VAN DE LIRA IS EEN DREUN VOOR DE TURKEN. DE SHOPPENDE EXPAT KAN EVENWEL PROFIJT DOEN, AL MOET JE ER HET SCHULDGEVOEL BIJNEMEN.”

Met open armen werd ik in het najaar van vorig jaar in Turkije ontvangen toen ik hier met een businessdevelopmentproject startte. Mensen namen me mee naar leuke visrestaurants en nodigden me uit voor thee en traditionele ontbijten. Aan gezelligheid geen gebrek, de toon was gezet.

Na enkele dagen sijpelde de realiteit van de economische crisis echter door. Ik werd geconfronteerd met de moeilijke zoektocht naar een woonst door het historisch lage aanbod en de scherpe prijsstijgingen.

Vastgoedeigenaars verbreken huurcontracten om hun bewoners een hogere huur te doen betalen. Anderen willen hun huis verhuren aan expats om extra inkomsten te creëren waarmee ze de slinkende koopkracht enigszins kunnen opvangen, maar ze vinden niets betaalbaar voor zichzelf.

Uit België werd me gevraagd merkkledij te kopen en mee te nemen voor kerst, 'want het is daar nu toch zo goed-

koop, we moeten daarvan profiteren'. Dat knaagde, want even voordien getuigden mijn nieuwe Turkse vrienden over de dagelijkse impact van de crash van de lira. Een simpele thee met simit - het populairste ontbijt hier - is verdubbeld in prijs. Een langverwacht bezoek aan familie en vrienden in het buitenland is voorlopig niet meer mogelijk.

De officiële inflatie bedraagt 21 procent. Lokale en internationale bedrijven verhogen de lonen naar die maatstaf. Maar de reële inflatie loopt tegen 65 procent aan. De middenklasse wordt kleiner, verarming voor de hoger opgeleide mensen dreigt. Dan maar 'wat minder eten', dixit president Recep Tayyip Erdogan.

ZOEKTOCHT NAAR BETER BETAALDE JOB

Het favoriete gespreksonderwerp van de Turken: hun zoektocht naar een nieuwe job. Iedereen wil een baan die beter betaalt, of liever in dollar of euro betaalt. 'The big resignation' - het massaal zelf ontslag nemen - gebeurt ook hier, maar niet omdat de Turkse werknemers 'working from home' beu zijn. Vooral Duitsland, Polen of Roemenië klinken aantrekkelijk voor Turken om een nieuwe, beter betaalde job te vinden. Maar de visumprocedure is lang en duur en Europese bedrijven zijn weinig gemotiveerd hen voor die procedure te 'sponsoren'.

Op ieder moment van de dag word ik geconfronteerd met een bevolking die kreunt onder het harde beleid van president Erdogan.

Er duikt een nieuw fenomeen op. Internationale bedrijven nemen Turken aan en betalen hen in dollar voor telewerk vanuit Turkije. Dat is voorlopig een win-winoplossing. Bedrijven hebben toegang tot goedkopere werkrachten en Turken vrijwaren hun koopkracht door hun loon in een stabielere munt uitbetaald te krijgen.

Op elk moment van de dag word ik geconfronteerd met een bevolking die kreunt onder het harde beleid van Erdogan. Tal van luxueuze winkelcentra, het favoriete weekenduitje van de Turken, staan er verlaten bij. In etalageramen hangen 'inspirerende quotes': 'De prijzen zijn inderdaad duurder dan gisteren, maar zeker goedkoper dan morgen.'

Hier sta ik dan aan de kassa, met een Levi's-jeansbroek voor 30 euro, spotgoedkoop in vergelijking met wat ik daarvoor in België zou betalen. Een broek vol schuldgevoel. Iedere dag noteert de lira een stukje lager tegenover de euro, en is de kloof tussen een internationale stad en haar lokale bevolking een stukje breder.

'De wereld is klein' is een wisselcolumn van De Tijd waarin ondernemende Vlamingen vanuit het buitenland schrijven over wat hen beroert en boeit. Lees meer op tijd.be/dossiers/de-wereld-is-klein.

VLAMINGEN IN DE WERELD PRESENTEERT: TAALKAMP NEDERLANDS

**8 tot 12 jaar:
TAALKAMP NEDERLANDS
1 tot 5 augustus 2022**

BEN JE TUSSEN 8 EN 12 JAAR OUD?

Dan kan je inschrijven voor een **taalkamp Nederlands van Vlamingen in de Wereld** (1-5 augustus 2022) georganiseerd door Roeland vzw.

Op het programma: **taalworkshops, creatieve workshops, sport en spel, zingen, bezoek aan Gent en de Blaarmeersen,**

...

Locatie: Nieuwen Bosch is een groen eilandje in het centrum van Gent. De deelnemers logeren er in alle rust en toch vlakbij het bruisende stadsleven van de Arteveldestad, die internationaal bekend staat voor haar rijke verleden en culturele bezienswaardigheden. Het mooie domein beschikt over sportvelden (basketbal, tennis, volleybal) en twee gymzalen. De deelnemers logeren in individuele kamers.

Prijs: € 525 = vroegboekprijs (normale prijs € 550)

We kregen talloze leuke reacties en positieve evaluaties na het zomerkamp vorig jaar!

Ze hebben absoluut meer Nederlands geleerd. Ik merk dat Anna nu meer probeert en meer zelfvertrouwen heeft om te spreken. Zeker voor herhaling vatbaar!

Deborah, mama van Tristan en Anna

Na 5 dagen Nederlands oefenen met hun leeftijdsgenootjes, kwamen veel kinderen thuis met minder schrik om zelf Nederlands te spreken.

Elliot vertelde ons dat hij zijn Zweedse klas wil meenemen naar Gent om rond te leiden. "Het is niet erg dat zij geen Nederlands spreken want ik kan wel voor de groep spreken nu."

Raf, papa van Elliot en Lovisa

REDENEN OM SNEL IN TE SCHRIJVEN

- Dit jaar is de groep beperkt tot 35 kinderen. Wacht dus niet te lang met inschrijven, want plaatsen raken snel gevuld!
- Dit intensieve taalbad help expatkinderen op korte tijd een grote vooruitgang te boeken. Er wordt gewerkt met verschillende leermethodes, die spelenderwijs worden aangebracht.
- Momenteel kan je nog instappen aan de vroegboekprijs van € 525.

Meer info en inschrijven:

www.viww.be/nl/viww-taalkamp-nederlands

SCHRIJF JE SNEL IN!

Wat werk betekent

TEKST CARINE BORMANS EN MARIE GEUKENS

Hoe zou het zijn om in een ander land te wonen en te werken? Weg van de dagelijkse sleur, het koude weer, vervelende bazen, de hectiek. Een nieuw leven in een ander land. Misschien niet voor altijd, maar toch voor even. Velen dromen erover en jij en je partner hebben misschien al stappen ondernomen en zochten een job in ontwikkelingssamenwerking, bij een multinational of in dienst van Buitenlandse Zaken.

En dan komt de dag waarop je van je partner te horen krijgt: 'Ik kan vertrekken.' Dat is euforie en slikken tegelijk. Was die droom ondertussen al op de achtergrond geraakt nu jijzelf een leuke job hebt? Misschien volgt op het enthousiaste 'Ben blij voor jou!' al snel de paniek: 'Shoot, wat ga ik daar doen?'

Samen beslissingen nemen over een internationaal leven staat vandaag buiten kijf. De partner is vaak even hoog geschoold als de expat: volgens een NetExpat-onderzoek hebben 82% van de partners een bachelor, master of doctoraat, terwijl dat voor bijna 91% het geval is voor de recente lichting expats. Expats en hun partners zien elkaar als gelijken en met de beslissing dat een van beide een job aanvaardt in het buitenland, ervaren sommige expat-partners dat ze een tweederangsrol krijgen.

Bovendien zijn er nog andere katten te geselen: er is de interculturele aanpassing, de verhuizing, de nieuwe school van de kinderen met een ander lesprogramma, de woning en de inrichting ervan, de werkvergunningen in het nieuwe land, de erkenning van de diploma's. Dat brengt best wat emotionele spanningen met zich mee, ook binnen het koppel. Allemaal aspecten van een verhuizing waarbij de meerwaarde van een meereizende partner voor de expat niet onderschat mag noch kan worden.

HET TAARTMODEL

Het taartmodel is een concept van Carine Bormans. Zij reist als expatpartner al meer dan dertig jaar rond de wereld met haar echtgenoot-diplomaat. Als *family-officer* van Buitenlandse Zaken informeerde en begeleidde ze vele expatfamilies aan de hand van dit eenvoudige model. Een model dat expats kan helpen in hun zoektocht naar evenwicht tussen expatriatie en carrière.

De vijf aspecten

Deze vijf aspecten van het actieve beroepsleven hebben een impact op je leven. Afhankelijk van de levensfase waarin je zit, is het ene aspect belangrijker dan het andere. Om de keuze te maken die bij jou past, is het essentieel om een juist inzicht te krijgen in al die aspecten en wat ze voor jou betekenen.

01 Salaris

Als je werkt als werknemer, krijg je een salaris. Dat is minstens het minimumsalaris, maar voor de meeste expatpartners is dat voor hun vertrek naar het buitenland een stuk hoger. Uit de enquête van Expat Communications, gepubliceerd in *Le livre blanc*, blijkt immers dat 72% van de expatpartners een masterdiploma op zak heeft. Van de werkende expatpartners in het buitenland is 54% overgekwalificeerd en hun potentieel blijft vaak onderbenut, schrijft ook expat-experte Stéphanie Talleux in *Conjoint d'expatrié, votre carrière continue*. Stop je met werken om naar het buitenland te vertrekken, dan word je financieel afhankelijk van de expat, tenzij je andere bronnen van inkomsten bezit of geërfd hebt.

02 Sociale en financiële zekerheden

Als je – zeker als werknemer – werkt, geniet je sociale zekerheid met daaraan verbonden welbepaalde rechten zoals opbouw van een pensioen, een invaliditeitsuitkering, werkloosheidsverzekering, ziekteverzekering. Het zijn rechten die in de loop van de twintigste eeuw zijn verworven en die door onder andere de arbeids- en pensioenwetgeving worden bepaald. Ze verschillen van land tot land, maar bieden een financieel en sociaal houvast en zijn ook belangrijk voor je gemoedsrust. Stop je met het opbouwen van die zekerheden, dan heeft dat gevolgen op termijn.

03 Het ontwikkelen van professionele vaardigheden

Als je werkt, ontwikkel je professionele vaardigheden. Het is een proces dat door je hele carrière loopt. Als je stopt met werken, stop je ook met het aanleren en verder ontwikkelen van specifieke vaardigheden verbonden aan je baan – niet alleen de nodige kennis en technologische bekwaamheid, maar ook teamspirit en samenwerken, onderhandelen of denken aan werkgerelateerde oplossingen of resultaten.

04 Sociale contacten en de nood aan routine

Onze ouders, de school, naschoolse activiteiten zorgen voor een strakke tijdsindeling vanaf onze geboorte. Tijdens de studententijd wordt de structuur vaak opeens heel wat losser – wat niet voor iedereen een voordeel is. Maar op de arbeidsmarkt wringen we ons weer in het keurslijf van de 38-urenweek, tenminste voor het merendeel van de jobs. Valt je baan weg, dan valt ook die hele structuur in duigen en heb je plots een hoop vrije tijd. Vele mensen kunnen daar niet goed mee omgaan: jezelf structuur opleggen en je dag of week zelf invullen, is geen gemakkelijke opdracht. Samen met die vaste werkstructuur komt ook het dagelijkse contact met de collega's. Het praatje 's ochtends bij de koffie, even binnenwippen bij een collega of samenwerken in teamverband. Die sociale contacten vormen een essentieel deel van ons leven. Stop je met werken, dan vallen die dag- en weekindeling én die sociale contacten weg.

05 Identiteit

Identiteit is misschien wel het moeilijkste aspect. Het houdt zoveel in. Als je aan mensen vraagt 'Wat doe je?', krijg je vaak als antwoord 'Ik ben + de naam van hun beroep'. En dat antwoord wordt sociaal ook verwacht. Personen met specifieke beroepen zoals dokter, journalist, tandarts, verpleegster, diplomaat of manager identificeren zich vaak eerst en vooral met hun beroep. Dat is niet voor iedereen zo. Maar als je jezelf sterk identificeert met je beroep, weegt het stopzetten van het uitoefenen van die beroepsactiviteit zwaarder door.

ALLES HEEFT ZIJN TIJD

Elke beslissing draait om die ene vraag: wat motiveert je in een job? Waarom wil je die job? Of nog anders gezegd, welk aspect trekt jou het meeste aan? Ben je van plan met je expatpartner mee te gaan op buitenlands avontuur en wil je die vijf aspecten behouden, dan is je vertreksituatie moeilijker en zijn je keuzes beperkter. Afhankelijk van het beroep zal het voor sommigen zeker mogelijk zijn om alle aspecten ingevuld te krijgen tijdens een verblijf in het buitenland. Maar voor velen niet.

Toch doet zich meer werkgelegenheid in het buitenland voor dan je zou vermoeden. Het hangt ervan af wat jij uit dat werk wilt halen. Met een duidelijk inzicht in wat elk aspect voor jou betekent op een moment in je leven, kun je immers bewuster en juister kiezen voor een bepaalde job-opportunititeit. De belangrijkste vraag hierbij is: 'Wat motiveert je om te gaan werken?'

Zoals eerder al aangehaald, is volgens Alix Carnot de continuïteit in hun cv en het behouden van hun vaardigheden de belangrijkste drijfveer van expatpartners om buitenshuis te gaan werken. Vervolgens heeft 33% zin in een eigen project, 11% wenst de gebruikelijke levensstandaard aan te houden tijdens expatriatie en 8% heeft nood aan deelname in een collectief project.

Ze gaat verder: 'Deze cijfers gaan over expatpartners die geen twee inkomens nodig hebben om te overleven tijdens expatriatie. Hun motivatie komt vooral voort uit de bezorgdheid om bij terugkeer opnieuw een baan te vinden en de nood aan een eigen project. Als dat zo is,

"DE BELANGRIJKSTE DRIJFVEER VAN EXPATPARTNERS OM BUITENSHUIS TE GAAN WERKEN, IS DE CONTINUÏTEIT IN HUN CV EN HET BEHOUDEN VAN HUN VAARDIGHEDEN."

is een lokale baan dan nog altijd de beste manier om je inzetbaarheid te garanderen en je te ontplooien? In de voortdurend veranderende context van een cultuurshock aan het begin van de expatriatie zijn de motivaties vaak vaag en wisselend.'

Maar volgens ons kun je de wisselende motivaties verminderen door vooraf bij jezelf na te gaan welk aspect van werk jij vandaag belangrijk vindt. Dat inzicht verwerf je met Carines taartmodel.

WELK STUK TAART BLIJFT OP JE BORD LIGGEN?

Elk aspect is evenwaardig aan elkaar. We zetten ze daarom in driehoeken, taartpunten, naast elkaar. Zo ontstaat een taart. Nu begint het inzicht verwerven. Telkens stel je je de vraag 'Welk taartstuk wil ik?' en maak je een keuze. De taartstukken die op de schaal blijven liggen, zijn belangrijk en die wil je behouden. Wat niet belangrijk is voor jou, leg je in de ijskast. De oefening verplicht je prioriteiten te stellen.

Dit is een hoofdstuk uit het boek "Partner van een expat? Zo blijf je actief, zo vind je werk" van auteurs Carine Bormans en Marie Geukens.

Twée jaar in CLEVELAND

Afgelopen najaar verhuisden cardioloog Pieter Martens en foodie Laurence Bemelmans met hun kinderen Julien en Lily naar de Amerikaanse staat Ohio. Met zijn opleiding aan de Cleveland Clinic wordt een droom realiteit. Het was een carrièrekans die het koppel niet liet liggen. Een typische doktersvrouw is Laurence echter nooit geweest, dus zijn de consequenties behoorlijk groot. Noodgedwongen moeten haar activiteiten even op een lager pitje. Maar het koppel steunt elkaar onvoorwaardelijk. Ver weg van haar comfortzone maakt ook Laurence er het beste van. Een positieve attitude is meer dan zomaar een pluspunt voor een expatkoppel. Iedere geslaagde buitenlandse opdracht begint en eindigt immers met elkaar.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGHE

ELKAAR ONDERSTEUNEN

“Het is onze grote sterkte als koppel: elkaar zoveel mogelijk steunen in mekaars dromen is een rode draad in onze relatie. Ik heb mij als doktersvrouw nooit in een afhankelijke positie gezien. En het is niet omdat Pieter vele uren en lange dagen werkt, dat ik me niet kon ontplooiën. Wij ondersteunen elkaar maximaal in het zoeken naar ons

eigen geluk. Er liggen ook oplossingen in het verschiet als je allebei wil doen waarvan je droomt. Daarin hebben we elkaar gevonden. Pieter liet mij groeien als professioneel foodie en vandaag draaien we de rollen om. We zien elkaar als gelijken en steunen elkaar in onze passies”, benadrukt Laurence.

Twée jaar zal het gezin in Cleveland verblijven. Voor Pieter

is Amerika's beste ziekenhuis voor hart- en vaatziekten de ideale plek om zich verder te ontplooiën: "Het was nu ook het momentum. De kinderen zijn nog klein en ik heb nog geen groot eigen patiëntenbestand. Als cardioloog is dit een droombestemming en een mooi geschenk, maar wel één met een dure strik errond. Gelukkig geniet ik van twee beurzen. Vooreerst van de *Belgian American Education Foundation*. En daarnaast van het *Frans Van de Werf Fonds* van de KU Leuven. Elk ondersteunen ze mij één jaar. Dat biedt gemoedsrust." Voor wie in de VS specialiseert of doetoreert zijn dat meer dan zomaar steunwieljes.

NIEUW EN SPANNEND

"We wisten allebei dat het er zou van komen. Sinds we elkaar kennen, was dit het opzet. Ik studeerde eerder al in Cleveland en nam deel aan meerdere examens om hier te kunnen en mogen werken. Een discussiepunt is het dus nooit geweest, maar dat maakt 'thuis' achterlaten niet gemakkelijker. En omdat we intussen kinderen hebben, benauwde het ons toch naarmate het vertrek naderde." Pieter is J-1-visumhouder en met haar J-2 visum surft Laurence hier als echtgenote op mee. Hiermee lokaal werken is echter onmogelijk voor haar. Laurence: "De eerste weken voelde ik mij euforisch. Alles was nieuw en spannend. Het voelde als een *once in a lifetime opportunity*. We gingen met tweeën een expeditie aan. Maar gaandeweg werd het een grotere uitdaging. Het is toch minder evident voor de expatpartner."

Het is niet zelden zo dat de grootste last op de partner terecht komt, waarbij in dit geval Laurence haar leven een nieuwe vorm moet geven. "Mijn leven is veel harder veranderd dan het zijne. Pieter heeft een vastomlijnde taak, alleen op een andere plaats. Voor mij waren de eerste maanden behoorlijk zwaar. De praktische besloeringen mag je niet onderschatten. Onze twee kinderen kwamen volledig op de voorgrond te staan. Zij kregen al mijn aandacht. Met Lily ging het van meet af aan erg vlot.

Omdat ze nog niet echt spreekt, maakt het taalverschil haar ook niet echt uit. Voor Julien liep het toch moeilijker. Er zijn behoorlijk wat traantjes gevloeid. Hij heeft ermee gevochten en bleef lang over zijn juf in Hasselt praten. Zijn cultuurschok heb ik toch onderschat."

MEER TIJD SAMEN

Pieter: "Meermaals zeiden we tegen elkaar 'Wat doen we hen aan?' Ook al beseffen we dat het ook voor de kinderen een interessante levens- en leerervaring is. Inmiddels is het mooi om te ervaren hoe Julien zich identificeert met zijn nieuwe leefwereld. Zo telt hij al volleerd tot dertig in het Engels. We zijn super trots op hen allebei. Het Nederlands wordt wel een aandachtspunt. Want binnen twee jaar gaan wij terug en wacht hen opnieuw een Nederlandstalige school. Wij doen er alles aan om een gezellig thuisgevoel voor hen te creëren. De lokale warme ontvangst hielp ook." Laurence: "Soms voelt het wel als een afrekening met het dagelijks leven dat ik leidde. Wij werkten allebei veel en konden steunden op familie en vrienden. Hier valt alles weg en zijn wij volledig op elkaar aangewezen. Ook voor de grootouders was het hard. Voor hen zijn deze kinderjaren het mooist. Het zien opgroeien van hun kleinkinderen moeten ze dus missen de komende jaren. Dat zorgt echt voor hartzeer."

Laurence: "Maar we kunnen goed zorgen voor elkaar. En gelukkig leerden we zeer snel mensen kennen. We ervaren de Amerikanen in onze onmiddellijke omgeving als bijzonder sociaal en open. We legden erg gemakkelijk contacten met zowel de andere artsen als hun partners, die uit alle windstreken komen, en waarmee we ons verbonden voelen. Wat wij als koppel vooral hebben is veel meer tijd samen, zeker in het weekend. Het professionele tempo ligt lager. We hebben nu echt gezinstijd, wat we in België, door het hoge ritme dat artsen opgelegd krijgen, amper kenden. De balans tussen werk- en gezinstijd is beter hier." Pieter: "Voor mij voelt het geweldig, ik heb de job van mijn leven en meer tijd voor mijn gezin."

THUISBLIJMAMA

Laurence haar passie loopt niet weg, maar gaat gewoon mee naar de Verenigde Staten, ook al staan haar activiteiten voor haar foodblog noodgedwongen op een lager pitje. “Mijn focus blijft op mijn Belgisch publiek liggen. Bepaalde samenwerkingen en projecten blijven namelijk verder lopen. Mijn voordeel is uiteraard dat ik niet van een bureaufunctie op niets terugval. Ik voorzie mijn website nog steeds van content. Een volledige thuisblijfmama zal ik nooit worden. Het contrast me wie ik ben, zou te groot zijn. Dat was altijd een voorwaarde in dit verhaal. Ik kan mijn werk verderzetten, ook al is het op een andere manier. Misschien krijgt de blog een Amerikaans tintje, maar mijn basis van gezond eten, met veel groenten blijft, want dat is gewoon wie ik ben. Wij doen ook ons best om hier de gezonde levensstijl die we thuis hadden, verder te zetten”, lacht Laurence.

“De Amerikanen die wij kennen, gaan behoorlijk vaak uit eten. Met twee kinderen is dat niet vanzelfsprekend. Maar het leven is wel super gezinsvriendelijk, met veel jonge gezinnen. Cleveland is New York niet, maar het is ook geen kleine stad. Het inburgeren gebeurt bijzonder gemakkelijk. Het feit dat we kinderen hebben maakt dat wellicht ook een stuk gemakkelijker. Contacten groeien aan de schoolpoort”, bekent Laurence. “Cleveland ligt niet ver van de Canadese grens, aan de grote meren. 's Winters blijft er lang een halve meter sneeuw liggen. Het heeft wel een zekere charme als je het bericht krijgt dat de scholen gesloten zijn omwille van de sneeuw. Al kijken wij wel uit naar de zomer aan het water”, besluit Pieter.

AS COOKED BY GINGER

Laurence is een foodie, die van haar passie haar job maakte. Met haar foodblog *As cooked by Ginger* stelt ze gezond genieten centraal. Op Instagram heeft ze 27.000 volgers, waarmee ze haar kookkriebels deelt. Vandaag is ze een bekende blogster, maar het startte allemaal als creatieve uitlaatklep naast haar werk als sociaal assistente. Het begon met haar passie voor eten, schrijven en fotografie. “Ik vond er mijn geluk in en het is blijven groeien dankzij sociale media. Zodanig dat het niet meer te combineren viel met mijn job. Met de aanmoediging van Pieter kon ik de sprong wagen.”

Info: ascookedbyginger.be - @ascookedbyginger

BAEF

De Belgian American Education Foundation (BAEF) kent prestigieuze beurzen toe voor de uitwisseling van studenten en onderzoekers tussen Belgische en Amerikaanse universiteiten. Ze helpt studies/onderzoek bekostigen aan topuniversiteiten. De beurzen staan open voor alle disciplines.

Info: baef.be

FRANS VAN DE WERF FONDS

Info: <https://lrd.kuleuven.be/en/frans-van-de-werf-fund>

RECEPT: CHOCOLATE CHIP COOKIES

Deze chocolate chip cookies zijn een echte 'OH MY GOD' waard. Ze zijn alles dat je maar kan willen van een chocolate chip cookie. Boterachtige, smeuge, zoete, verrukkelijke koekjes met dikke stukken chocolade. Want aan kleine chocoladedruppels doen wij bij deze koekjes niet mee. Nee hoor, we gaan voor dikke stukken grof gehakte pure chocolade. *Am I in heaven?* Heerlijk genieten met deze koekjes. Ze zijn een plezier om te maken en absoluut een plezier om op te eten. Je bent bijna blij dat ze op zijn, want het is extreem moeilijk om er vanaf te blijven. U weze gewaarschuwd! Here we go!

Benodigheden, voor 14 koekjes:

115 g boter, zacht en in blokjes
80 g suiker
130 g lichtbruine suiker
1 ei
220 g patisseriebloem
1/2 tl bicarbonaat
1/2 tl bakpoeder
snuf zout
150 g pure chocolade

Bereiding:

Klop de boter, suiker en lichtbruine suiker op met de elektrische garde of in de keukenmachine. Wanneer deze volledig met elkaar vermengd zijn, voeg je het ei toe en klop je het er onder. Vervolgens voeg je de bloem, bicarbonaat, bakpoeder en zout toe en meng je alles tot één stevig deeg. Hak de chocolade grof, durf gerust wat grote stukken ertussen te laten. Voeg dan toe aan het deeg en kneed het eronder. Rol het deeg in 14 balletjes en laat 60 minuten in de koelkast opstijven. Verwarm ondertussen de oven voor op 180°C en haal de bakplaat er al uit. Leg een vel bakpapier op de bakplaat en leg de balletjes erop. Druk ze niet plat, laat voldoende plaats tussen de balletjes en bak 10-12 minuten. Laat volledig afkoelen en eet op.

TIPS:

- Het is belangrijk dat de boter die je zacht bij het deeg doet, terug hard wordt in de koelkast. Daarom laten we ze een uurtje in de koelkast rusten. Doe je dit niet, dan gaan je koekjes heel fel uitspreiden in de oven en krijg je veel te grote en platte koekjes. Sla deze stap dus zeker niet over.
- De chocolade mag echt grof gehakt worden. Het is toch heerlijk als je van die dikke stukken chocolade tegenkomt in je koekje. Lekker als de chocolade nog een beetje gesmolten is, als de koekjes nog niet volledig afgekoeld zijn, maar zeker zo lekker als de chocolade terug hard geworden is en je daar je tanden in kan zetten. Hmm!
- Zeker de balletjes niet plat drukken als je ze gaat bakken maar gewoon op de bakplaat leggen. De koekjes spreiden heel fel uit van zichzelf. Als je ze zou plat drukken, gaan ze te groot worden.
- De koekjes zullen nog zacht uit de oven komen, maar no worries, ze worden snel hard tijdens het afkoelen.
- De koekjes lijken misschien niet helemaal gaar na 10-12 minuten, maar ze zijn eigenlijk al goed van zodra de randjes mooi goudbruin zijn.

Pandemic moves

TEKST IEF LEROY

Verhuizen: elke expat zal er wel heroïsche verhalen over hebben. En in coronatijden zijn die nog een tikkeltje spannender dan anders, kan ik getuigen.

In mijn 47 jaar ben ik al 15 keer verhuisd, waarvan negen keer in mijn persoonlijke en professionele bestaan. Ik ben de 'expathusband' die zijn vrouw naar alle uithoeken van de wereld volgt en tegelijkertijd zes Europese bedrijven bestuurt. Dat lukt prima.

Na 3,5 jaar liep ons leven als global nomads in Canada ten einde en waren we klaar voor de volgende bestemming: Ierland. In een normale wereld is die oversteek van de oceaan al 'exciting'. Je hele leven in dozen in een container zien gaan is confronterend. Weten dat die container straks ergens op een schip de oceaan oversteekt nog meer. Beseffen dat ieder jaar zowat 1.300 containers in zee belanden, zet aan tot nadenken.

Het 'stay home'-order en het uitroepen van de noodtoestand in Ontario om corona de kop in te drukken maakten het afscheid anders dan anders. Het werd klinken met een glas wijn in een videocall, zwaaien en een korte sms nadien. Bevreemdend, zelfs voor deze ervaren verhuizer. Je hele leven in die dozen in een container zien gaan is confronterend. Zeker als je beseft dat ieder jaar zowat 1.300 containers in de oceaan belanden.

Maar... ook de Ierse regering greep naar de noodrem en sloot de grenzen. Het gevolg: we moesten Canada verlaten, ons huis was leeg, maar we konden Ierland nog niet binnen. Er is iets van een wal en een schip... en ertussen vallen.

HORENDOL

We zwierven dus wat rond in Europa, slaagden er op een creatieve manier in ons te laten vaccineren, wachtend tot de grenzen opengingen.... en werden horendol van de administratieve molen.

Wil je je eigen spullen zonder invoerrechten invoeren, dan moet je die kunnen declareren. Daarvoor heb je een unieke code nodig bij de Ierse overheid, je PPS-nummer. Maar hoe doe je dat als je het land niet in mag... en je nummer eigenlijk vereist dat je een adres hebt?

Met enige gejongleer konden we toch documenten opladen. Klaar... dachten we. Weken zonder nieuws. Niemand nam de telefoon op. Dan toch beweging. Oei, ons dossier bleek verdwenen te zijn. Opnieuw opladen...

Op goed geluk en met de nodige stress besloten we onze verhuiscontainer in de tussentijd toch maar te versturen vanuit Toronto. Een lange trein- en bootreis later kwam die aan in Dublin. Oef.

UTILITY BILL

Eindelijk zelf ook in Ierland beland moesten we nog een officiële adresverklaring bemachtigen. Als je je wil registreren in het overheidsapparaat, dan kennen we in België de

"IK BEN DE 'EXPATHUSBAND' DIE ZIJN VROUW NAAR ALLE UITHOEKEN VAN DE WERELD VOLGT EN TEGELIJKERTIJD ZES EUROPESE BEDRIJVEN BESTUURT. DAT LUKT PRIMA."

domicilieverklaring, gevolgd door een bezoek van de wijk-agent. Die controleert of je naam op de bus en op de bel hangt. In Ierland volstaat het een 'utility bill' aan te leveren en daar valt ook een telefoonrekening onder. In de jaren 80 was dat logisch. Een factuur van je telefoonmaatschappij hield een dubbele controle in. De telefoonmaatschappij had een signaal op een draadje naar je huis gezet en de post was erin geslaagd je bus te vinden en een rekening te bezorgen.

Fast Forward naar 2021. De telefoondraad is al 20 jaar vervangen door een gsm-signaal en de facturen komen via e-mail op datzelfde toestel aan. Er is geen enkele fysieke link met je adres of woonplaats. Maar in Ierland geldt die telefoonrekening toch als 'adresbewijs'. Absurd als je het mij vraagt. Maar bon.

Bijna een half jaar na het inladen van de dozen in het Canadese Guelph zijn ze uitgepakt in Dublin.

De kunst van het EXPATRIËREN

Hoewel het een werkwoord is, lijkt Laura-Johanna Cluytens expatriëren te verheffen tot een kunstvorm. Ze heeft het talent om kansen te zien en weet uitdagingen behapbaar te maken. In die zin is een gesprek met haar een aanrader voor jongeren met buitenlandse plannen. Haar ogen schitteren tijdens het vertellen. Ze woont met haar echtgenoot in Taiwan, waar ze volledig haar draai gevonden heeft. Ze legt voor ons de vinger op haar liefde voor het eiland en de cultuur die haar zo aangrijpt. In een wereld die soms lijkt te bewegen op drijfzand, biedt het haar zowel betekenis als houvast.

TEKST KOEN VAN DER SCHAEGHE

STAGES GEVEN RICHTING

Veel internationale studenten en stagiairs dromen van een leven in het buitenland. Een eenvoudige beslissing is dat niet altijd, met consequenties die zowel praktisch als persoonlijk van aard kunnen zijn. Haar ideeën beperken zich niet tot het poneren van wat ze zelf ervaart, ze raadt vooral aan om zelf andere culturen te ervaren. "Voor mij is wie gedreven wordt door een buitenlandcarrière ook bezield door levenskunst en de drang om de wereld rondom te willen begrijpen en ontdekken."

Als dochter van een Belgische vader en een Colombiaanse moeder reisde ze al vroeg intercontinentaal en leerde zo veel over zichzelf en de wereld waarin ze opgroeide. "Die honger werd aangewakkerd tijdens mijn studies. Gemakkelijk is het niet om je als junior in een internationale loopbaan te lanceren.

Door te kiezen voor de juiste stage geef je richting aan je latere loopbaan. Ik deed er drie: een eerste bij de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Verenigde Naties in Genève, een tweede bij de Organization of American States in Washington D.C. Deze twee waren tijdens mijn rechtenstudies aan de KU Leuven. Een laatste stage deed ik tijdens mijn MBA aan de Antwerp Management School, bij een groot Indisch conglomeraat nabij Mumbai.

Het zijn stages die deuren openen. Zonder werkervaring moet je er immers uitspringen. Ik leerde er echt te netwerken, wat ik, naast mijn effectieve output, als belangrijkste ervaarde. Daarnaast deed ik ook een Erasmus Mundus in Argentinië, waar ik vooraf en ter plaatse alles van A tot Z moest uitpluizen. Dat heeft me zelfredzaamheid bijgebracht.

Ik wilde voor het algemeen belang werken, en deed dat ook. Ik was het grootste deel van mijn loopbaan in Vlaanderen verbonden aan het Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken van de Vlaamse Overheid. Mijn vele internationale contacten daar verbreedden mijn blik en gaven mij boeiende inzichten."

DIEPGAANDE GESPREKKEN

"Een internationale loopbaan heeft een grote impact. Privélevens kunnen er enorm onder lijden. Wie het beoogt, moet vooreerst aan zelfreflectie doen. Wees eerlijk met jezelf en neem de tijd om stil te staan en onderzoek je twijfels.

Verzeker je ervan dat je met je partner op één lijn zit, want een expatriatie kan snel gefnuikt worden als men er niet allebei achterstaat. Ik raad dergelijke gesprekken aan in het beginstadium van een relatie. Ben je single, denk dan voldoende na over wat je zoekt in een partner. Want opportuniteiten komen meestal onverwacht en dan moet je kunnen en durven springen. Dan is er vaak geen tijd meer om twijfels te bespreken."

"Het is allesbehalve vanzelfsprekend om allebei een internationale carrière uit te bouwen. Daarom besloten wij vier jaar voor onze verhuis naar Taiwan, dat we

zouden vertrekken, mocht één van ons twee een aanbod krijgen waarbij het loon van de ene de levenskosten voor ons beiden zou dekken. Zodat de andere zijn of haar eigen weg kon uitstippelen op locatie.

Mijn echtgenoot was al tien jaar actief in de maritieme sector, met constant internationaal gependel. In een sollicitatiegesprek belde hij mij na een kwartier, met het Taiwanese aanbod, waarover ik dus niet moest nadenken. We hadden dit scenario immers al jaren voordien doorgepraat. Dat voelde goed aan. Je krijgt ook niet lang om na te denken bij zo'n kans.

Geef zo'n beslissing vooral niet uit handen, door familie of vrienden te raadplegen. Zij willen jou vooral zo dicht mogelijk bij zich houden."

"MET HET KIEZEN VAN EEN STAGE MAAK JE EEN EIGEN KEUZE, WAARMEE JE RICHTING GEEFT AAN JE LATERE LOOPBAAN."

WERKEN IN TAIWAN

"Minder dan een maand later zat hij al in Taiwan. Ik had drie maanden de tijd om alle administratie over mijn lopende arbeidscontract, woonst en papierwerk in Vlaanderen, alsook de transcontinentale verhuis in orde te brengen. Op zo'n moment moet je samen sterk in de schoenen staan. Als koppel naar het buitenland verhuizen heeft slechts slaagkans als beide partners voor de volle honderd procent in het avontuur willen stappen.

"Ik zag dit als één grote kans. Ik heb mij altijd verder willen specialiseren in de Aziatische geopolitiek en internationale handel. Nu doe ik dat effectief ook, ter plaatse. De 21ste eeuw is de Aziatische. Zowel qua bevolkingsaantal als technologische vooruitgang, ligt het zwaartepunt van de wereld hier. De Pacifische regio is maritiem van globaal strategisch belang.

Ik wist een beurs van de Taiwanese Overheid in de wacht te slepen, om Mandarijn te studeren. Door het intense taalbad mijn eerste jaar in Taiwan, leerde ik de denkwijze en maatschappelijke structuur begrijpen. Via de taal leer je een cultuur op een diep niveau te observeren. Vervolgens focuste ik mij op de (militaire) strategische belangen van de regio en het zakendoen van Westerse bedrijven met Oost-Azië. Want hier staat of valt een deal met subtiliteiten."

"Taiwan is een eiland voor de Chinese kust dat voor China behoort tot het moederland. Taiwan ziet dat anders. Het is een moderne democratie met een eigen identiteit. Naast Zuid-Korea, Hong Kong en Singapore, is het één van de 'Aziatische tijgers' die in de jaren '60 en '70 in het spoor van Japan de industriële ontwikkeling van het Verre Oosten op gang trokken. Zij evolueerden snel naar mature economieën.

Vandaag blinkt Taiwan vooral hoogtechnologisch uit. Het is een grootmacht in de productie van microchips, de bouwstenen van elektronica zonder dewelke computers, satellieten, auto's, vliegtuigen en wasmachines niet werken. Taiwan herbergt 's werelds grootste producent van halfgeleiders. Taiwan en de Taiwanese diaspora in Silicon

Valley zijn onlosmakelijk met mekaar verbonden.

De Taiwanese maatschappij focust op onderwijs, wetenschap en precisie. De gegarandeerde geheimhouding en bescherming van intellectuele eigendom is een onontbeerlijke meerwaarde voor de grote technologiebedrijven, zoals Apple, die hun halfgeleiders in Taiwan laten vervaardigen. Dat Taiwan deze rol kan spelen, heeft te maken met de infrastructuur op het eiland, het gedetailleerde werk van hoogopgeleid personeel en het feit dat het een stabiele democratie is."

POPULAIRE EXPATBESTEMMING

Tot de eerste helft van de pandemie was Taiwan voor veel expats de beste bestemming ter wereld. Tot midden 2021 bleef het normale leven verdergaan, mits gesloten buitengrenzen. Momenteel is het land nog steeds ontoegankelijk voor niet-residenten of niet-Taiwanese paspoorthouders. Hoewel er quasi geen positieve casussen zijn, behalve degene die bij aankomst onderschept worden. Dat heeft een enorme impact op het internationale businessleven. Veel expats verlieten Taiwan midden 2021. De wereld ging terug open, maar Taiwan blijft nog steeds op slot, zeker nog tot aan de verkiezingen dit najaar.

Taiwan is een zeer aantrekkelijke plaats om te wonen en te werken. Voor Laura-Johanna is de reden drieledig: "Vooreerst omdat de gezondheidszorg toegankelijk, betaalbaar en zeer kwalitatief is. Door het culturele belang van onderwijs in Taiwan, behaalden veel artsen hun (bijkomende) studies aan topuniversiteiten in Noord-Amerika. Daarnaast heb je de veiligheid van de maatschappij. Het collectieve is belangrijk. Er is veel sociale controle en weinig criminaliteit. Je hoeft geen ogen op je rug te hebben of bang te zijn voor diefstal en geweldpleging. Ten derde is er de maatschappelijke organisatie: je kan hier aspecten van het oude China leren kennen aangezien hier geen Culturele Revolutie plaatsvond. Ook heb je de onmiskenbare Japanse elementen en de oudere invloeden van de Nederlanders, Portugezen en inheemse bevolking. Taiwan echt beleven en trachten te begrijpen is mijn advies. Want voor wie zich opsluit in een expatbubbel, worden Dubai, Kuala Lumpur of Taipei inwisselbaar. Ik ervaar Taiwan als mindfulness in de praktijk. Je maakt er kennis met de oude spirituele en filosofische rijkdom van het taoïsme, confucianisme en boeddhisme. Zowel in de tempels en in de Chinese geneeskunde, als in de algehele mindset van de mensen. Wie hier woont, kan zich erg verdiepen in de moderne toepassing van deze eeuwenoude wijsheid. Als mens ervaar ik dat als een grote verrijking. Ik leef en beleef bewuster.

In achterstraatjes maak je kennis met traditionele theeceremonies of eet je op filmische plekjes met antiek en lantaarns uit de jaren '30. Als expat voel ik me een deel van het geheel en niet als een transplant die hier maar even is. Daar ligt mijn persoonlijke goud. Het leven en welzijn staan centraal voor mij. Het land veranderde mij en spreekt mij na bijna vier jaar nog steeds aan. Ik ben getransformeerd en ontdekte op een dieper niveau wat mij drijft."

MUZIKALE VRIJBUITER

In dialoog met culturen

Christian Plouvier is een begenadigd muzikant en zag zowat de halve wereld. Dat laatste dankt hij vooral aan zijn echtgenote Carmen Sureda. Zij is consul en verhuist geregeld naar een nieuwe post. Hij treedt in haar voetsporen. Letterlijk welteverstaan, want figuurlijk allerm minst. Samen met hun dochter Laura leefden ze in Gabon, Japan, Turkije, Taiwan en Abu Dhabi. Het maakt Laura tot een zogenaamd *third culture kid*. Opnieuw werd het gezin geadopteerd door een nieuw land, een nieuwe locatie. Na een kwarteeuw maakt hij de balans op, als expatpartner, fluitist en vader.

TEKST KOEN VAN DER SCHAE GHE

'ONZEKER' MUZIKAAL BESTAAN

"Gangbare vooroordelen over het rolpatroon hielden mij nooit bezig. Ik heb mijn onafhankelijkheid kunnen behouden. Carmens loopbaan strookte met mijn persoonlijke muzikale aspiraties. Zo haaks staat ons leven niet op dat van andere koppels die allebei afzonderlijk aan hun carrière bouwen." Niettemin was het voor de musicus en muziekleraar een drastische beslissing om het nomadenbestaan recht in de ogen te kijken. Aan de vooravond van haar consulaire carrière stond Christian voor een dilemma. Zou hij zijn professionele verbintenissen in België opzeggen en kiezen voor een 'onzeker muzikaal bestaan' in den vreemde? "Collega's verklaarden mij wel eens gek, maar ik zag het als een boeiende uitdaging. Ik heb nooit spijt gehad van deze beslissing."

"De eerste post van mijn Carmen was Rome. Toen waren we nog niet gehuwd. Ik ging er wel geregeld op bezoek, maar bleef werkzaam in België. Dus mijn eerste buitenlandse ervaring was Libreville in Gabon. *Deep Africa* als vuurdoop, het kon tellen." Sindsdien vormt elke locatie een nieuwe partituur in zijn levensverhaal. Hij reist de wereld rond op een muzikaal dieet. Aftastend en intuïtief zoekt hij nieuwe avonturen en ontmoetingen. Of dacht er iemand dat het leven van een fluitist saai is? Hij is klassiek geschoold, maar wordt beïnvloed door het lokale ritme van de muziek en de fascinatie voor 'het andere'.

ALS EEN VIS OP HET DROGE

De eigenschappen die een goede diplomaat heeft, bezit Christian ook: belangstelling voor diverse culturen, de gave om een netwerk te ontwikkelen en een aanpassingsvermogen. Maar meer nog voor hem dan voor zijn echtgenote is een nieuwe post een wedergeboorte. Zij blijft in die 'beschermde' diplomatieke wereld terwijl Christian

als een vis op het droge zijn weg naar de zee zoekt. "Ik leerde de wereld vanuit een ander perspectief te bekijken. Je moet een zekere soepelheid aan de dag leggen. Tijdens onze eerste maanden Gabon was ik danig onder de indruk van het Afrikaanse leven en de verbluffende intensiteit. Het is een land van tegenstellingen. Veel miserie maar ook grote rijkdom dankzij petroleum en tropisch hout." "Ik stampte er met vallen en opstaan zelf wat uit de grond en zette er mijn duobaan van leraar-fluitist voort. Instrumenten liet ik overkomen uit België, bood ze voor een symbolische habbekrats aan en gaf les aan jongeren in een geruïneerde school. Ik gaf benefietconcerten ten voordele van wezen en blinden en startte een koor op met 28 leden bestaande uit acht nationaliteiten. Daarmee traden we op in de ambassades van België, China, Rusland en Frankrijk. De muziek bracht mensen in beweging. Ik vroeg me af hoe ik me het best verhiel tot deze wereld en wat ik er met mijn ambacht kon toe bijdragen. Ik leerde djembé spelen en maakte nieuwe vrienden. Die experimentele confrontatie leverde een mooie wisselwerking op."

THIRD CULTURE KID

“Als man van een consul spring je mee in de bres. Middenin de nacht liet ik mijn echtgenote niet in haar eentje geëvacueerde landgenoten ophalen aan de luchthaven. Dan was ik niet meer de muzikant, maar eerder de lijfwacht van mijn vrouw.” Een schaduwzijde zag Christian niet echt aan zijn leven. “Carmens werk en leven lopen wel eens door elkaar, maar dat deerde niet. In Tokio werd onze dochter Laura geboren. Negentien is ze intussen. Voor haar was de impact groter. Laura zou opgroeien als een zogenaamd *third culture kid*, een benaming die wordt gegeven aan kinderen die voor een langere periode in het buitenland verblijven. Ze verbleef de eerste jaren vaak in een crèche en sprak vloeiend Japans. Haar aanpassing als klein Japannertje in Turkije was een schok. Een maand lang huilde ze tranen met tuiten. En er zouden dus nog verhuizen volgen.”

“Wij kozen voor een Franse school in functie van de continuïteit. Na drie buitenposten volgt immers een passage in Brussel. Daarom was het handig dat Laura haar onderwijs kon voortzetten. Aan het Lycée français in Abu Dhabi behaalde ze haar baccalaureaat. Het viel samen

“COLLEGA'S VERKLAARDEN MIJ WEL EENS GEK, MAAR IK ZAG HET ALS EEN BOEIENDE UITDAGING. IK HEB NOOIT SPIJT GEHAD VAN DEZE BESLISSING.”

met Carmens termijn. Toen zaten we in dubio. Haar laatste post zou haar naar Centraal-Afrika brengen, ikzelf had mooie aanbiedingen in de Emiraten en Laura zou universitaire studies aanvatten. Laura en ik reisden voor het eerst niet voltijds mee, maar keerden terug naar België. En dat bleek de juiste keuze. Door corona zouden we haar moeder dertien maanden niet zien. Voor Laura brak bovendien een moeilijke periode aan. Ze vond weinig aansluiting bij leeftijdsgenoten. Er wordt vaak gesproken over de talenkennis en de rugzak aan ervaringen van *third culture kids*, maar men vergeet hoe moeilijk zij accorderen met zij die amper het geboortedorp verlieten.”

MET EEN PARTITUUR OP DE SCHOOT

Na drie jaar Gabon volgde Japan. Het was een grote sprong van Libreville naar de fraaie residenties in Tokio. Japan staat tegenover Gabon zoals strak tegenover zwierig. “Muzikaal is Japan erg klassiek georiënteerd. Ik zat geen minuut stil in Gabon, maar in Japan is er zoveel meer te doen en de belangstelling voor de muziek is er niet evenaarbaar. Het publiek is er dermate gespecialiseerd dat ze met de partituur op de schoot een concert volgen. Of het nu Japan of later Turkije, Abu Dhabi of Taiwan was, iedere locatie vraagt toch weer een aanpassing. Bijwijken moet je vindingrijk zijn en soms helpt het lot wel wat. Japan was op dat vlak een onvoorzien schot in de roos. Toen ik arriveerde wou het toeval dat het *Antwerp Symphony Orchestra* onder leiding van Philippe Herreweghe Japan aandeed voor een tournee. Een ongeluk voor hem, maar een bijkomend geluk voor mij was dat de fluitist met een gekneusde rib uitviel. Ik mocht invallen, leerde via deze rondreis grote delen van Japan kennen en legde er heel wat connecties.”

Christian speelde in Japan ‘Ne me quitte pas’ van Jacques Brel met een kotospeelster. “Het kostte me maanden voorbereiding omdat niemand ooit eerder Brel op koto speelde. De muzikante zelf was een analfabete in Westerse muziek.” En dat typeert Christians uitdaging in het buitenland: niet met vlaggen staan zwaaien, maar de creatie van een culturele symbiose. “Ik leer van hen en tracht hen iets van onze cultuur bij te brengen. Het was een absoluut hoogtepunt. Mijn muzikale herinneringen zijn reusachtig. Ik had het geluk om op locaties blijven terug te komen, om een masterclass te geven. En zo heb ik het altijd gedaan. Vandaag is Antwerpen mijn thuis, maar ook dat voelt als een nieuwe post. Carmens carrière stopt, maar de mijne loopt door. Opnieuw bouw ik een netwerk uit. Opnieuw maak ik van de nood, maar vooral van iedere noot een deugd.”

Let's Travel

Een weekend vol online reisreportages,
gesprekken & interviews

zaterdag 23 & zondag 24 april 2022

Gezond op reis • Colombia, land van duizend gezichten • Zuidelijk Afrika voor beginners en gevorderden • 5 maanden vrijwilligerswerk in IJsland • Wandelen naar Santiago als 24-jarige • Nepal, trekkingland bij uitstek • Hoe word ik reisbegeleider? • Reizen met een campervan • Trekken langs de Pacific Crest Trail • Bikepacking in Europa • Costa Rica, een paradijs voor natuurliefhebbers • Kanovaren... hoe begin ik eraan? • Met motorfiets, sidecar en kleuter naar Roemenië • De basics van wandelen: gps, wandelschoenen, ...

www.wegwijzer.be/letstravel